

CONSTANTIN STANCU

**ADRIAN BOTEZ –
CEASURILE VECHI BAT MEREU
ORA UNU**

UN ROMÂN SUB SEMNUL
PREMIULUI NOBEL
PENTRU LITERATURĂ

Editura RAFET

CONSTANTIN STANCU

ADRIAN BOTEZ –
CEASURILE VECHI BAT MEREU
ORA UNU

(UN ROMÂN SUB SEMNUL
PREMIULUI NOBEL PENTRU
LITERATURĂ)

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
STANCU, CONSTANTIN

Adrian Botez - ceasurile vechi bat mereu ora unu :
(un român sub semnul premiului Nobel pentru
literatură / Constantin Stancu. - Râmnicu Sărat : Editura
Rafet, 2017

ISBN 978-973-146-546-3

821.135.1.09

CONSTANTIN STANCU

**ADRIAN BOTEZ –
CEASURILE VECHI BAT MEREU
ORA UNU**

**(UN ROMÂN SUB SEMNUL
PREMIULUI NOBEL PENTRU
LITERATURĂ)**

**Editura RAFET
2017**

ISBN 978-973-146-546-3
Editor: Constantin Marafet

S.C. Editura RAFET S.R.L
Director editură: Constantin Marafet
Str. Gradiștea nr. 5, Rm. Sărat
Mobil : 0727311412
E-mail: editurarafet@gmail.com

I.1 ...CUVINTELE...

1. SCURT DIALOG ÎNTRE SCRITORII CONSTANTIN STANCU (CS) ÎNTREABĂ ȘI ADRIAN BOTEZ (AB) RĂSPUNDE

1. CS: De-a lungul vieții, ce ați considerat că vă lipsește cel mai mult?
A.B.: Sănătatea și mintea. Acum, minte parcă mi-a mai dat Cel de Sus...iar sănătate...e cam târziu...
2. CS: Ce ați învățat de la adversarii sau dușmanii dumneavoastră?
A.B.: Că mi-e mai bine cu ei decât fără ei...dacă vreau să simt că trăiesc...
3. CS: O întrebare clasică: ce înseamnă dragostea pentru dumneavoastră, la modul practic, de zi cu zi?
A.B. : Singura șansă de a nu înnebuni...în mijlocul acestei lumi deja nebune!
4. CS: Care sunt cărțile pe care le preferați și de ce le preferați pe acestea și nu altele?
A.B. : Pe cele vechi...ale oamenilor vechi, adică ale oamenilor cu crezuri, iar nu doar...în-crezuți. Sunt mult mai înțelepte decât cele noi, ale oamenilor noi - și am garanția că, citindu-le și recitindu-le, nu pierd timpul, și așa scurt, al vieții date mie, ca sfânt dar, de Dumnezeu.
5. CS: Care este locul în care vă simțiți cel mai bine?
A.B. : În toată Lumea Lui Dumnezeu, dar, firește, în primul rând, în Grădina Lui Dumnezeu/Grădina Maicii Domnului...Pe lângă mânăstiri, mai mult decât pe lângă vile și blocuri...În camera mea strâmtă, mai mult decât în palatele orișicui...Doar în MUNȚI-PALATELE LUI DUMNEZEU, mă simt eu însumi...
6. CS: Ce înseamnă pentru dumneata gândul acesta: acum?

R: Din păcate, din ce în ce mai mult... – cu un amendament: simt, tot mai mult, în „acum”, viforul a „ce va fi”...Și nu mă întristez, ci mă luminez, auzind despre ACUM-ul Lui Dumnezeu...

I.2 PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ...

Prin COMUNICATUL nr.3 din 03 martie 2016 al ACADEMIEI DACOROMANE a fost nominalizat domnului profesor doctor ADRIAN BOTEZ drept candidat *la Premiul Nobel pentru Literatura pe anul 2017*. Menționăm că Fundația *Academia DacoRomana "Tempus DacoRomania ComTerra"* (F.A.D.R."T.D.C"), prin statutul sau legal, este o societate libera, constituita pentru studii și cercetări în domeniul dacoromânicității - ca știința despre conștiința, acțiunile și inacțiunile națiunii dacoromâne, de la origini până în viitor. *Are scopul de a promova și eterniza valorile temporale dacoromânești pe Terra comuna, în țara și în lume.*

A.D.R. contribuie, independent de stat, la întărirea legăturilor dacoromânilor din țara cu cei din afara frontierelor țării și acționează, pretutindeni, pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității dacoromânești, sub aspect etnic, cultural, lingvistic și religios, cu respectarea legislației statului, ai cărui cetățeni sunt în prezent.

Senatul ACADEMIEI DACOROMANE, respectând normele interne, a nominalizat drept **candidat al ANULUI 2017 la PREMIUL NOBEL pentru LITERATURA**, pe domnul profesor **doctor ADRIAN BOTEZ**, din Adjud, județul Vrancea, născut la 10.11.1955, la Gura Humorului, județul Suceava - o adevărată conștiința națională dacoromânească.

S-a făcut un apel către autoritățile românești, conducerile asociațiilor, fundațiilor culturale din țară și din lume, instituțiile culturale, comerciale, financiare private românești care apreciază valoarea remarcabilă a operelor scriitorului roman să sprijine eforturile necesare pentru traducerea operei domniei sale în câteva limbi de circulație universală. Cursa a fost lansată, Adrian Botez a intrat în joc bazat pe opera sa.

II. ARGUMENT PENTRU MEMORIE

II. 1. ADRIAN BOTEZ: AMPRENTA SPIRITULUI

(Fragment din cartea *SPIRIT ȘI LOGOS ÎN POEZIA EMINESCIANĂ*)

În illo tempore al românilor, domnește Eminescu. Christosul românilor este Eminescu¹.

Eminescu și Christos au în comun faptul că sunt recunoscuți reali tocmai când sunt considerați în anistoria arheilor. Normele morale ale lui Christos sunt percepute ca singurele desăvârșite în orice zonă a temporalității umane. La fel, Eminescu este perceput ca lumină a supremei purități și demnități, a (re) învierii românești, indiferent față de vreo circumscriere temporală².

Cu cât este cunoscut mai profund Spiritul-Christos, cu atât sunt cunoscute mai esențial iubirea, adevărul, binele, frumosul. Cu cât este cunoscut mai profund Spiritul-Eminescu, cu atât sunt mai exact cunoscute esențele semnificative (metafizice) “om” și “român”.

*Amprenta Spiritului eminescian este mai puternică decât oricare forță, în modelarea și recunoașterea adevăratului spirit românesc, profund. Nu trebuie considerat că “spiritul românesc” l-a conformat, prin acțiune exclusivă, pe Eminescu: ci Eminescu a descoperit, prin forța clarviziunii sale și a decantat, din **Logos-ul sintetic***, exact ceea ce sunt dimensiunile **Logos-ului specific*** (creator și ordonator) românesc. Eminescu a ales, a adunat și a topit împreună, a “copt” (în sens alchimic) plămada-spirit ce s-a numit și se numește acum “spiritul*

¹ -Ioan Slavici, *Amintiri*, Minerva, Buc., 1983, p. 86:”...el se înduioșa și era răpus de dorința de a lua asupra sa durerile tuturor oamenilor și a da tot ceea ce avea ca să ferească pe toată lumea”.

² -Idem, p. 33:”Disprețul lui față cu unii era manifestarea iubirii lui către toți” și p. 29:”Eminescu nu era în stare să mintă, să trecă cu vederea reaua-credință a altora(...)”. Iar la p. 99:”Doi dușmani primejdioși avem în fața noastră, zicea Eminescu: **răutatea și prostia omenească** (s.n.). **În luptă cu acești dușmani n-avem să discutăm, ci să lucrăm și să mergem înainte.**”(s.n.).

* A se consulta *Addenda*, p. 362.

românesc”. El a intuit, a scormonit, a extras din unghere de nebănuț, a cântărit și a potrivit forțe spirituale (anistorice) care, datorită lui, s-au conjugat, s-au armonizat - și astfel, s-a alcătuit, prin Eminescu. Logos-ul românesc.*

*Eminescu, aperceptiv și intuitiv totodată, intră în stare de revelație a ființei sale - **intrând în comuniune cu fondul spiritului arhaic al acestor pământuri**. Hiperborean, dacic și cristic, în același timp - Spiritul-Eminescu, **spunând**, adică intrând în starea de Logos, creator și ordonator, se spune pe sine, pentru a re-crea lumea conform viziunilor din adâncuri, din anistorie.*

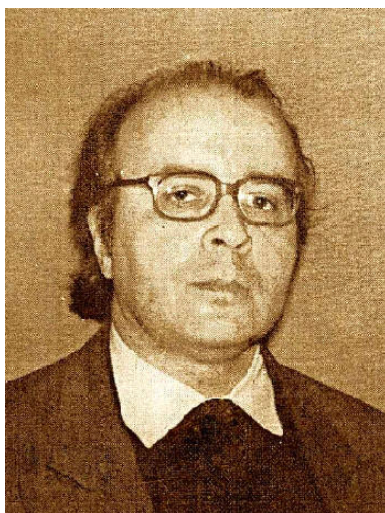
II. 2. CONSTANTIN STANCU: Glasul divin (Fragment din romanul PE MASA DE OPERAȚIE)

Poeții așteaptă glasul divin, ceva ca un fulger, sau ca o furtună dar chiar dacă toate vin, în final glasul e altfel de cum cred ei, e mereu altfel, mi-a spus un preot, un fel de susur blând și subțire care a trecut pe lângă peștera în care s-au închis și au vrut să moară fără să-și mărturisească toate poemele...

III. VIAȚA CA DAR DE LA DUMNEZEU, SCURTĂ BIOGRAFIE DE SCRITOR

CURRICULUM VITAE (DATE PUSE LA DISPOZIȚIE DE ADRIAN BOTEZ)

ADRIAN BOTEZ

Născut pe 10 noiembrie 1955, la Gura Humorului, județul Suceava.

Tatăl: **IOAN** – lt. colonel de aviație, în Flotila Gărzii Regale; tatăl este descendent (stră-stră-stră-nepot), pe linie maternă, din “*martirul Bucovinei*” – **GRIGORIE GHICA al III-lea VOIEVOD**, domnitor al Moldovei (1764-1767 și 1774-1777) și al Munteniei (1768-1769); asasinat de turci, prin strangulare, apoi decapitat, la Beilic (casa de găzduire a emisarilor turci trecători prin Iași), pe 1 octombrie 1777, pentru că “*a protestat vehement împotriva cedării Bucovinei către Imperiul Habsburgic. Iritați de protestele domnitorului, austrieții au*

cerut turcilor să-l înlăture. Este înmormântat la biserica Sfântul Spiridon din Iași”.

Mama: **ADRIANA** - funcționară PTTR; mama, pe linie maternă, se trage (ca stră-stră-nepoată) din oameni ai Bisericii Ortodoxe Române și din cel mai important pictor bisericesc din România veacului al XIX-lea, **EPAMINONDA BUCEVSCHI / BUCESCU** (bunul prieten bucovinean al lui **MIHAI EMINESCU**), iar prin alianță (după cumnată), se înrudește cu familia **PORUMBESCU**, din Stupca (familie care a dat **un alt martir bucovinean, pentru românism: pe CIPRIAN PORUMBESCU**).

Școala primară (1962-1966) o urmează în orașul natal, cu învățătoarea **ELENA BUȚINCU - Dumnezeu s-o ierte și să-i odihnească vocea ei de leoaică!** Tot în Gura Humorului a făcut și gimnaziul (1966-1970). Urmează examenul de intrare la liceu...: una dintre profesoarele din comisia examinatoare (ulterior, profesoara sa de Română, pentru un an...apoi, a plecat la ceruri!), doamna **ELEONORA CRAINIC**, îl remarcă pentru imaginația debordantă, cu care *“catindatul”* își completa...cunoștințele și răspunsurile, despre romanul sadovenian... Liceul (1970-1974).

Absolvent, cu bacalaureat, al Liceului Teoretic din Gura Humorului – 1974.

Aici, la acest liceu, devine colaboratorul (din 1972), apoi, din 1973, redactorul-șef al revistei liceului: **NĂZUINȚE** – unde își face debutul (absolut!) și ca poet, dar și ca eseist și critic literar... (la **Poșta redacției!**). Maeștrii săi, la acest nivel, sunt profesorul de Latina, **NICOLAE POPESCU**, și profesoara de Română, **ELEONORA MURARIU**, care-l stimulează și încurajează (ambii...) în gândul de a *“da”* la Filologie... **Fatală greșală a “luminaților conspiratori”**(...constată Adrian Botez, abia azi!)

Absolvent al Facultății de Filologie (secția română-franceză) a Universității **“A.I. Cuza”** – Iași – 1978. Maestrul de aici: prof. univ. dr. **DUMITRU IRIMIA** (mentor încă din primul semestru al primului an de facultate al lui Adrian Botez! – stimulându-l strașnic spre arta subtilă a hermeneuticii...).

Este repartizat guvernamental, în 1978, la **Liceul Agroindustrial** din Adjud (azi, **Colegiul Tehnic „Gh. Balș”**). Din 1978, devine membru al Cenaclului Casei de Cultură din Adjud – **LUMINA**. În 1979, când dl

TITUS VÂJEU vine la Adjud, pentru a-i „*televiza*” pe scriitorii Adjudului, și răsfoiește, pentru eventuală cenzură, caietele cu poezii ale proaspătului profesor Adrian Botez, se îngrozește, pur și simplu: „*Păi, mata scrii numai despre hristoși și serafimi! Nu se poate, dom'le! Altceva nu ai?*”

Nu. Altceva nu avea Adrian Botez. Încăpățânat și al dracului, bucovineanul!

...Și, decât să fie publicat conform „*tipicului*” compromisului politic de atunci, **ADRIAN BOTEZ A PREFERAT SĂ AȘTEPTE DEBUTUL (POETIC)...19 ANI (ADICĂ, PÂNĂ ÎN 1998)!!!**

...Între timp, își ia toate gradele didactice: definitivat (1981), gradul al II-lea (1986) și gradul I (1992). Este și anul în care se înscrie, în paralel cu gradul I, la examenul de doctorat.

Doctor în științe filologice - cu lucrarea *Spirit și Logos, în poezia eminesciană* (coord. științific: prof. univ. dr. **DUMITRU IRIMIA**, de la Univ. „*Al.I.Cuza*”-Iași). – “*proclamat*” pe 14 februarie 1997, la Universitatea “*Al. I. Cuza*”-Iași, amfiteatrul III-12. Membrii comisiei de examinare și acordare a titlului de “*doctor în științe filologice*” sunt de la Universitățile din București (cercetător științific principal I, la Institutul de Istorie și Teorie Literară „*G. Călinescu*”-București – dna **ROXANA SORESCU**), Cluj-Napoca (prof. univ. dr. **MIRCEA BORCILĂ**), Timișoara (prof. univ. dr. **IOSIF CHEIE-PANTEA**) și Iași (prof. Univ. dr. **LIVIA COTORCEA**).

Între 1997 și 2001 – are un ultim maestru spiritual: **VICTOR OPRESCU**, secretarul Societății Antropozofice din România - cel care-l inițiază în rozicrucianismul antropozofic steinerian.

Actualmente, A.B. este profesor de Română, la **Colegiul Tehnic “Gheorghe Balș”**-Adjud.

Căsătorit, cu o femeie, **ELENA**, despre care ar trebui să scrie o carte cât Biblia, pentru a-i mulțumi că există. Și cu trei copii (slavă Lui Dumnezeu, sănătoși la trup și, mai ales, la Duh!), pe care i i-a dăruit această femeie dragă: **OANA, OCTAVIAN, ELENA**.

RECAPITULĂM...și continuăm:

Debut absolut (cu poezie și eseu/critică) : în 1972, la revista *Năzuințe*” (căreia i-a fost și redactor-șef), a Liceului Teoretic din Gura Humorului.

Debut (cu poezie) în revistă culturală consacrată: 1988, revista *Steaua*-Cluj.

Debut (cu eseu) în revistă culturală consacrată : 1985, în revista *Collegium*-Iași, Buletin al Societății de Științe Filologice din România.

În 1999, fondează și devine redactor coordonator al revistei bianuale *CONTRAATAC - revistă de educație, cultură, literatură și atitudine, pentru elevi și profesori - îndreptată împotriva prostului-gust, imposturii și agresiunii imoral-antiartistice* – din Adjud.

Ediție on-line (în colaborare cu revistele ARP): *Contraatac – revistă de cultură și de atitudine creștină*: <http://revistacontraatac.wordpress.com>

ACTIVITATE PUBLICISTICĂ:

I-în colectiv redacțional *Scara*-București, redactor la revista „*ONYX*”, **DUBLIN/IRLANDA**, redactor la *Starpress Vâlcea Turism* (revistă internațională **ROMÂNNO-CANADIANO-AMERICANĂ** online, de turism, cultură, afaceri, diaspora și știri), redactor la *Ziarul MIORITA USA*, *Singurul ziar românesc INDEPENDENT din America* - redactor *Ardealul literar*-Deva, redactor *Crezul nostru*-Bacău, redactor *Salonul literar*-Focșani, membru în Colegiul de redacție al revistei “*FOAIE NAȚIONALĂ*”-București etc.

Membru de Onoare al Colectivelor de redacție ale revistelor „*REGATUL CUVÂNTULUI*” și „*SFERA EONICĂ*” – Reviste de cultură universală, editate sub egida Ligii Scriitorilor Români.

II-A publicat în și colaborează (regulat sau sporadic) la revistele și ziarele: *Steaua*-Cluj, *Cetatea culturală*-Cluj, *Citadela*-Satu Mare, *Zodii în cumpănă*-Oradea, *Nova Provincia Corvina*-Hunedoara, *Vatra veche*-Târgu Mureș, *Viața Românească*-București, *Lucafărul*-București, *Dimândarea*-București, *Deșteptarea aromânilor*-București, *Permanențe*-București, *Rost*-București, *Origini*-București, *Cotidianul*-București, *Collegium*-Iași, *Poezia*-Iași, *Porto Franco*-Galați, *Plumb*-Bacău, *Credința Ortodoxă*-Bacău, *Fereastra*-Mizil, *Pro-Saeculum*-Focșani, *Oglinda literară*-Focșani, *Observator*/München-Germania etc. – precum și la revistele electronice ARP-Artur Silvestri: *Neamul Românesc*, *Ecolul*, *Epoca*, *Lucafărul Românesc*, *Dacologica*, *Studii etnoistorice*, *Monitor*

cultural, Arhiva românească, Tânărul scriitor, Scriitori români contemporani, Universul cărților, Boabe de grâu, Soarele - dar și la *Agero-Stuttgart, Noi nu, Clipa-California (SUA), Vâlcea Turism-Canada, Miorița USA/California-SUA, Sfera online, Curentul Internațional/Canada, Revista Phoenix/Arizona-SUA, Bruxelles Mission – portal al românilor din Țările de Jos, Slova Creștină, Revista Zeit-Brăila, Napocanews, Starpress Vâlcea Turism/Canada, Destine literare/Canada, Pagini românești-Romanian Pages/Noua Zeelandă, Constelații diamantine-Craiova, [costyabc](#) - [hatzegworld](#), Scurt Circuit Oltean-Craiova, ScribeLiber-Iași, Feed Back-Iași etc. etc.*

VOLUME DE VERSURI: *1-Jurnal din marea temniță interioară* (Axa-Botoșani, 1998); *2-Rog inorog* (Salonul literar-Focșani, 1998); *3-Povestea unui colecționar de audiențe* (Corgal Press-Bacău, 2003); *4-Epopeea Atlantică* (Corgal Press-Bacău, 2003); *5- Eu, barbarul* (Casa Scriitorilor-Bacău, 2005); *6- Crezuri creștine - 70 de sonete cruciate; Van Gogh – perioada Borinage (tumorile artei)*, Casa Scriitorilor, Bacău, 2005; *7-Nu mai ridicăți din umeri!* (Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2007); *8-În contra demenței de astăzi în cultura română* (Ed. ProPlumb, Bacău, 2008); *9- Aici – la-ntâlnirea tuturor câinilor*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2009; *10-Cartea Profețiilor*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2010; *11-Liniștea lumii*, Ed. Dacia XXI, Cluj-Napoca, 2011; *12- Obârșii*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2012; *13-La prohodul bradului*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2013; *14-Cavalerii Apocaliptici. Psalmodieri în Vârful Muntelui*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2014; *15-Eliberarea de trepte*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015; *16-ION – Patria mea*, Ed. Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2016.

Prezență în antologia bilingvă (română-franceză) În căutarea îngerului – En quête de l'ange, din creația poezilor vrânceni, selecție de prof. VALERIU ANGHEL, Pallas, Focșani, 2006 – trad. prof. univ. dr. CONSTANTIN FROSIN. Prezență în antologia engleză a prof. univ. dr. DAN BRUDAȘCU: *Voices of contemporary Romanian poets – selection and English version by Dan Brudașcu*, Sedan Publishing House-Cluj, 2007. Inclus în *Antologia sonetului românesc*, de Radu Cârnelci - vol. al III-lea. Inclus în toate cele trei volume ale trilogiei *Cartea întâlnirilor*, de Eugen Evu.

PROZĂ: *1-volumul Basmе- pentru copii, pentru oameni mari și pentru foarte mari oameni* (Corgal Press-Bacău, 2004); *2-Nălucirile abatelui Bernardo – cinci povestiri fantastice*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2014; *3- „Prostul” – cincisprezece povestiri ciudate, cu EPILOG*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015; *4- Domnul X – roman antepostidemmodernist*, Ed. Rafet,

Rm. Sărat, 2015; 5- *“Revoluția” lui Lucio Ferrante - sau Cabala Nebunilor - poveste alchimică* - Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2015; 6-*Ofițerul – nuvelă*, Editura Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2016.

CRITICĂ/HERMENEUTICĂ:1- *Prigoniții cavaleri ai Mielului - despre poezia cultă aromânească* (Ed. Dimândarea părintească, Buc., 2000); 2- *Spirit și Logos, în poezia eminesciană - pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textului eminescian* (Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2005); 3-*Loja Iohanică Românească – ION Creangă, ION Luca Caragiale, IOAN Slavici - pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Ion Creangă, Ion Luca Caragiale și Ioan Slavici* (Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2006) – a obținut Premiul de excelență al Ed. RAFET, pentru 2006; 4-*Cei Trei Magi ai prozei românești (Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Mircea Eliade) – și Epoca Mihaelică : pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu și Mircea Eliade* (Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2007) – a obținut Premiul de excelență al Ed. RAFET, pentru 2007; 5- *Opera scrisă a lui Corneliu Zelea Codreanu – între vizionarism și alchimie națională*, Criterion Publishing, București, 2009; 6-**NORMALITATEA REACȚIONARĂ: sinergia scris-făptuire-ființare cosmică, la Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce – pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor cronicarilor moldoveni: Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce**, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2012; 7-**DOSOFTEI – VESTITORUL LUI EMINESCU – prima abordare stilistico-poetică/hermeneutică, a operei Sfântului Mitropolit DOSOFTEI –** Editura Rafet, Rm. Sărat, 2014; 8-**EMIL BOTTA – închinător înfrânt Eminescului...?! ARHEII EMILBOTTIENI** – Editura Rafet, Rm. Sărat, 2015.

ESEURI: 1-*Ruguri – România sub asediu*, Carpathia Press, Buc., 2008 (postfață de dr. Artur Silvestri); 2-*Cartea Cruciaților Români*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2008; 3-*„Cazul Dacia...”*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2011;

-DIN 15 MAI 2004, ESTE MEMBRU AL UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA.

-DIN 18 SEPTEMBRIE 2011, ESTE MEMBRU COLABORATOR AL ASOCIAȚIEI SCRITORILOR DE LIMBĂ ROMÂNĂ, DIN QUÉBEC/CANADA.

-DIN 15 MAI 2014, ESTE MEMBRU AL ACADEMIEI DACOROMÂNE TDC (« *TEMPUS DACOROMÂNIA COMTERRA* »).

-Asociația cultural-umanitară și științifică „*PROVINCIA CORVINA*”-HUNEDOARA și Redacția revistei de ariergardă culturală „*NOVA PROVINCIA CORVINA*”-HUNEDOARA – îi acordă „*DIPLOMA DE EXCELENȚĂ, PENTRU ANUL 2011*”: „*Se acordă distinsului domn ADRIAN BOTEZ-senior, pentru opera sa poliedrică, impregnată de simțirea românească autentică*” – pe data de 14 ianuarie 2012.

-Asociația cultural-umanitară și științifică „*PROVINCIA CORVINA*”-HUNEDOARA și Redacția revistei de Literatură și Artă „*NOVA PROVINCIA CORVINA*” – Președinte: dr. ing. ION URDĂ; Redactor-șef: academician EUGEN EVU - „*îi acordă „DIPLOMA DE EXCELENȚĂ, PENTRU ANUL 2013, distinsului domn ADRIAN BOTEZ-senior, pentru extraordinarul volum de versuri <<LA PROHODUL BRADULUI>>, cât și pentru originalitatea întregii sale opere literare*”.

-Este laureat al Marelui Premiu al Salonului Literar-Dragosloveni - ediția a 26-a, noiembrie 1998.

-Premiul U.S.R., pentru POEZIE - pentru anul 2005.

-Premiul U.S.R., la CRITICĂ/HERMENEUTICĂ, pentru anul 2006.

-Marele Premiu al Festivalului Internațional de Literatură „*Titel Constantinescu*”, Rm. Sărat, 2011 – pentru volumul de eseuri „*Cazul DACIA...*”

PREMIUL PENTRU PUBLICISTICĂ: joi, 3 iunie 2010, la sediul Uniunii Scriitorilor din România, i-a fost decernat **Premiul pentru publicistică (în cadrul Premiilor Asociației Internaționale a Scriitorilor și Oamenilor de Artă Români - *LITERART - XXI* și ale revistei *Origini – Romanian Roots*, pe anii 2008-2009): prof. dr. Adrian Botez (cf. revista *Conexiuni*, Anul VI, nr. 64, iulie 2010).**

PREMIUL DE EXCELENȚĂ, LA CEA DE-A V-A EDIȚIE A FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL „*TITEL CONSTANTINESCU*” (organizat de Editura RAFET), acordat de ASOCIAȚIA CULTURALĂ „*RENAȘTEREA RÂMNICEANĂ*”, pentru volumul „*NORMALITATEA REACȚIONARĂ: SINERGIA SCRIS-FĂPTUIRE-FIINȚARE COSMICĂ, LA GRIGORE URECHE*,

MIRON COSTIN, ION NECULCE -pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor cronicarilor moldoveni: Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce”, Editura Rafet, Rm. Sărat, 2012.

PREMIUL “FĂNUȘ NEAGU”, al Festivalului Internațional “**TITEL CONSTANTINESCU**”, Ediția a VII-a, Rm. Sărat (Republica România)-Edineț (Republica Moldova)-2014.

“DIPLOMĂ PENTRU CONTRIBUȚIA SUBSTANȚIALĂ LA DEZVOLTAREA RELAȚIILOR DE PRIETENIE DINTRE ROMÂNII DE PRETUTINDENI”, în cadrul Festivalului Internațional de Creație Literară „**TITEL CONSTANTINESCU**”, Edineț (Republica Moldova) – Râmnicu Sărat (România).

DIPLOMA DE EXCELENȚĂ, PENTRU ACTIVITATE PUBLICISTICĂ, ÎN ANUL 2013, acordată de către revista **SCURT CIRCUIȚ OLTEAN**, (redactor-șef: dna **MARINELA PREOTEASA**).

Nominalizat la Premiile ARP (Asociația Română pentru Patrimoniu), pentru 2007 - prin lucrarea “**LOJA IOHANICĂ ROMÂNEASCĂ**”.

-CETĂȚEAN DE ONOARE AL MUNICIPIULUI ADJUD – 2009.

-I se acordă titlul de “DOCTOR HONORIS CAUSA” al Academiei DACOROMÂNE (ACADEMIA DACOROMÂNĂ-A.D.R. este principala parte componentă autonomă a Fundației ADRTDC și, totodată, continuatoarea și legatară unică a Institutului Național pentru Românitățe și Românică-INPROROM, fondat în 1991, și a Cercului de studii DECENEU), de către Președintele (domnul **GEO STROE**) și membrii ADR: “*pentru întreaga activitate întru eternizarea valorilor naționale*” (6 August 20015).

-Pe 21 Noiembrie 2015, în cadrul Festivalului “**EMIL BOTTA**”-Adjud, Ediția a IV-a, Președintele ADR-TDC, **GEO STROE**, l-a nominalizat, pe **Adrian Botez**, drept candidat unic (din partea **ACADEMIEI DACOROMÂNE TDC**), la **PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ**, pentru 2017.

Adrian Botez ESTE PREZENT ÎN: Dicționarul scriitorilor români de azi (din România, Basarabia, Bucovina de Nord, Banatul sârbesc, Europa Occidentală, Israel, America) – de Boris CRĂCIUN și Daniela

CRĂCIUN-COSTIN, Iași, 2011; *Vocație și destin - dicționarul personalităților vrâncene*, Ed. Terra, Focșani, 2000, al lui Valeriu ANGHEL; *Dicționarul scriitorilor și publiciștilor vrânceni*, al lui Florin MUSCALU, Ed. Revista "V", Focșani, 1999; *Dicționar elementar de scriitori români contemporani* – în revistele electronice ARP; *Album biobibliografic "OCTAVIAN VOICU" – Creatori din Moldova de Mijloc*, Ed. Casa Scriitorilor, Bacău, 2005; *Ateneul Scriitorilor* – Ed. Ateneul Scriitorilor, Bacău, 2008; **CONSTELAȚII LITERARE VRÂNCENE (dicționar, volumul I)**, de Petre ABEABOERU, Editura Terra, 2013; *Harfele harului - antologie de poezie creștină*, realizată de Eugen EVU și Ion URDĂ, Ed. Corvin-Deva, 2007; *Cuvinte pentru urmași, vol II, Modele și exemple pentru Omul Român*, Carpathia Press, 2007 – ed. îngrijită de Artur SILVESTRI; *Al Cincilea Patriarh*, Intermundus, Buc., 2007- ed. îngrijită de Artur SILVESTRI; *Antologie literară*, Valman, Rm. Sărat, 2007, ed. îngrijită de Gh. NEAGU; *Antologiile revistei SINGUR* (vol. I – Poezie + vol. al II-lea - Proză); **ANTOLOGIA SCRITORILOR ROMÂNI CONTEMPORANI DIN ÎNTREAGA LUME**, *Starpress 2011* (vol. I – Poezie + vol. al II-lea - Proză) – varianta în limba engleză – și **L'ANTOLOGIE DES ECRIVAINS DE TOUT LE MONDE (Poezie+Proză)** – varianta în limba franceză, Ed. Fortuna, 2012 (sub îngrijirea Ligeyi DIACONESCU); **Antologia PARADOXISMULUI Internațional (vol. 7, 8, 9)**, editată de prof. univ. dr. Florentin SMARANDACHE (2011, 2012, 2013); **ANTOLOGIA SCRITORILOR ROMÂNI – de pe toate continentele** (antologator: Elisabeta IOSIF), Editura Cetatea Cărții, București, 2014; **ANTOLOGIA DE POEZIE CONTEMPORANĂ ROMÂNEASCĂ – „PORNI LUCEAFĂRUL”**, editată de dna Carmen CĂTUNESCU – Editura Scrisul contemporan, Ploiești, 2014; **ANTOLOGIA DE PROZĂ CONTEMPORANĂ ROMÂNEASCĂ – „SĂRMANUL DIONIS”**, editată de dna Carmen CĂTUNESCU – Editura Scrisul contemporan, Ploiești, 2014, **Cuvântul în timp – antologie de poezie, proză și eseistică**, Editura Grinta, Cluj-Nnapoca, 2011; **PAGINI DE ISTORIE LITERARĂ VALAHĂ DE MÂINE (volumul al II-lea)**, de Ion PACHIA-TATOMIRESCU, Editura Waldpress, Timișoara, 2015; **CARMEN - Antologie lirică**, vol. I și III, Editura ANAMAROL, București, 2016, editată de Rodica Elena LUPU; **Antologia USR-Filiala Bacău: Sub semnul lui Bacovia (antologie pentru „mâine și mai mâine”)** – Editura Artbook, Bacău, 2015, **SCRIPTA MANENT 9 – Antologie de proză**, Editura ANAMAROL, București, 2016 etc.

Criticul **MIRCEA DINUTZ** îi face profilul literar, în revista *Pro-Saeculum*, nr. 3-4, Focșani, mai-iunie 2005 (*Adrian Botez - un cavaler al Graalului*).

-MEMBRU DE ONOARE AL ASOCIAȚIEI INTERNAȚIONALE DE PARADOXISM – acordat de **Președintele dr. Florentin Smarandache**, de la **Universitatea din New Mexico/SUA**, pe 17 septembrie 2011.

-CERTIFICAT DE APRECIERE ȘI RECUNOAȘTERE A VALOROASEI CONTRIBUȚII ÎN CULTURĂ, acordat prof. dr. **ADRIAN BOTEZ**, de către Departamentul „**Math & Sciences Department**”, al **Universității din New Mexico – Gallup Branch/SUA**, pentru 2008-2009.

-Este ales pentru distincția **THE RESEARCH BOARD OF ADVISORS**, este nominalizat ca “**MAN OF YEAR 2005**”, pentru merite în cultură și educație – și pentru **THE WORLD MEDAL OF FREEDOM** - de către **THE AMERICAN BIOGRAPHICAL INSTITUT**, Raleigh, North Carolina, U.S.A.

IV. DESPRE CĂRȚILE LUI ADRIAN BOTEZ (scurte note literare, lecturi peste Carpați)

IV. 1 EPOPEEA DE BOTEZ

O cartea puțin obișnuită cititorului, dar și criticului, a propus Adrian Botez pentru cei cu inima la nordul unui sentiment, volumul de versuri *EPOPEEA ATLANTICĂ*, carte apărută la Editura CORGAL PRESS, Bacău – 2003. Autorul e sincer chiar de la început și afirmă că în fapt suntem în fața unor *exerciții sistematice de fantezie* despre **adevăr** și o dedică soției sale, dar și *maestrului* Victor Oprescu, poate ființele care i-au fost aproape în aflarea adevărului intim despre ființa sa de om călător printre cuvinte, sisteme, năzuințe, eșecuri, căutări și oglinzi spirituale.

Fiind o încercare de apropiere de adevăr, această carte nu este în sine o carte de poezie, nici de literatură chiar, dar nici nu se dorește a fii o carte de filozofie, ci este o poveste riguroasă despre cele relative și spirituale, dar care rămân prin esența lor ca **sigilii** în timp, dar nu este nici o carte de eseuri, sau de dramă, e chiar o **epopee** cu accente vechi și viziuni noi, o epopee care trimite la Homer privind infinitul albastru al mării cu inima, sau poate la filozofii antici, preocupați de elementele primordiale ale lumii: **cuvântul, aerul, apa, focul, pământul, logosul, sunetul...**

Cartea e un exercițiu, și e frumos spus, bazat pe valorile spirituale creștine cu nuanțe ale ortodoxiei estice, un exercițiu care apelează și la principiile filozofice, merit să dea o imagine asupra părții **nevăzute** din creație, din lume, din univers, asupra părții nevăzute care a aruncat în istorie omul ca punct de echilibru între lumea văzută și cea nevăzută.

Își asumă Adrian Botez riscul dar și meritul de a aborda ceva care nu este la nivelul normal al cărnii, dar care **este** prin faptul că modelează materia, cu puterea cuvântului.

Epopoea debutează cu un preludiu, continuă cu spiritele armonios organizate în ierarhii, precum îngerii care sunt duhuri ajutătoare în creație, apoi cu istoria suprasensibilă, descoperită celor inițiați, urmată de căderea rasei atlanteene și înălțarea **omului cristic** și un final ușor detașat despre secretele creației, despre talentul creatorului - artist.

De remarcat că în prima ierarhie a spiritelor este **iubirea**, acea legătură care permite desăvârșirea, care duce la un final salvator și din acest punct de vedere Adrian Botez și-a asimilat teologia creștină care pune accentul pe iubire, pe dragoste, acea dragoste care leagă creația de creator și leagă **Trinitatea**, Tatăl – Fiul – Duhul Sfânt pentru a pune în mișcare totul. De reținut că în prima ierarhie sunt cuprinse ordinea, voința, alături de dragoste.

În a doua ierarhie autorul pune pe primul plan **înțelepciunea**, deși aici e puțin în contradicție cu Solomon, care în Proverbe, capitolul al optulea, arată că prima în creație a fost înțelepciunea, personificată printr-o prezență umană, pentru a înțelege puterea de a declanșa eternitatea în univers.

În fapt cartea se impune a fi studiată cu atenție pentru a înțelege, pentru că demersul lui Adrian Botez este unul serios, iar plăcerea lecturii vine din exercițiul spiritual de a trece de barierele normalului și a pătrunde înțelesul.

El chiar utilizează termeni ai limbii vechi, greaca, ca dyanamis, exusia, sau termeni ai credinței, preluați din Biblie ca serafimii, heruvimii, arhangheli, fii etc... pentru ca demersul său în aflarea adevărului revelat lumii prin Iisus să aibă finalitate.

În fapt creștinismul s-a încheat ca fapt de credință preluând înțelepciunea iudaică veche, atrăgând experiența filozofiei antice cu Heraclit, Platon, Plotin, Aristotel, gnosticii, cu exercițiul literar al limbii coine, greaca veche pentru a putea exprima adevărul revelat și a descoperit sensul victoriei prin gândirea practică romană, a încheat esența unei noi civilizații bazate pe omul cristic, trecând de epopeea popoarelor și ajungând la epopeea personală, intimă, chiar, a omului ca etalon în univers.

Cartea începe: „...*la început a fost visul...*”, apelând la dinamica Scripturii care așa începe..., apoi cu Evanghelia după Ioan care începe la fel, evanghelie care privește din interior experiența cristică, numai că acolo la început a fost **cuvântul**, iar Adrian Botez pune accent pe vis ca început, scriind că „*diamante se fisurează – pe linia melancoliei: e gata alunecarea luminii scrășnet...*”, arătând că eternul creator, Bătrânul Sunetelor nu avea nevoie de nimic pentru a declanșa creația.

Despre dragoste, spiritual privind lucrurile, este „*IDEEA VIRGINĂ – fără polen – ori albină*”, dragostea care rămâne și nu poate fi oprită.

Scriind despre heruvimii, despre ordine, autorul lasă versuri care au profunzimea oglinzii din cuvânt:

„*albesc de har copacii – n munți / arhangheli fac din spade - punți / din vizuini – spre EMPIREU / e alfabet de Dumnezeu // LOGOS DIVIN –*

PERFECTĂ RIMĂ / spre epopee se înclină / și stelele toate / se –ntorc în INIMA POTIR”.

Voința arată direcția de la **vis la gândire, la faptă**, treimea ca rânduială în cosmos, logosul care se mișcă, focul, în felul de a fi a celor din vechime, ca viață în mișcare, voința se descoperă:

„cea mai aleasă stirpe –a LUMINII – SUNETELE – îmbulzite de / vreme – încearcă să-și rărească – singure / tragice – viețile: mai e mult – însă până la jertfire – n / CUVÂNT”.

Adrian Botez scrie despre înțelepciune: *„DOMINAȚIA DOMNIEI – KYRIE ELEISON – DOAMNE DOMNITORULE: și a fost seară – și a fost dimineață / încă nu / ziuă”.*

Demersul autorului este unul profund, forțează cuvintele limbii române pentru a ajunge la esența, forjează ideea până ce se întoarce la rădăcina inițială din vechime, nu urmărește fraza vădit intelectuală ci fraza care să pună în mișcare materia, carnea cititorului, care să explodeze în mintea cititorului care dorește să vadă partea mai puțin vizibilă a lumii, să pătrundă epopeea sa, să înțeleagă că a fost creat la început de univers, că păstrează în ființa sa de om **etalonul** prin care se măsoară celelalte lucruri.

„... rană cu rană – răsfoite / scanez – evanghelii de fulger / menirii: BĂRBAT / slujind în cumpănă FEMEIA – și / dinadins – FEMEIE înclinată spre BĂRBATUL / fanatică punte - între complot – și / vecie... „o curgere spre OMUL CVADRUPLU – HRISTOSUL – EU PRIMORDIAL”.

Adrian Botez a făcut acest exercițiu pentru cititor, punându-i în față alternativa de a accepta că muritor și neputincios fiind, privit așa de pe pământ, poate accede spre veșnicie prin Hristos, dincolo de cele șapte peceți, puterea omului cvadruplu, simbol: leu, taur, om, vultur.

În final Adrian Botez se retrage în moartea cea de toate zilele pentru a avea perspectivă și constată că marele **ARTIST** e Dumnezeu, poet modernist pregătit să moară pentru altul, fără reguli, doar cuvintele care pun în mișcare lumea, formele, aparent într-un amestec natural, dar în supra creației suntem cu toți.

Chiar dacă e o taină și dincolo de ea este rostul a toate, acest exercițiu ar trebui uitat pentru că în fond vine de la un om, ce e doar un **impostor** care a trecut dincolo de cortină, iar cuvintele sale nu pot descrie în fapt

miracolul, nu au căutat forma literară perfectă și până la urmă sunt insuficiente, drumul de la cel care stă pe margine universului la omul cristic e un drum prea intim pentru a fi spus cu adevărat în vreun fel anume ...

Exercițiul autorului e unul interesant, el nu pare a da atenție regulilor specifice scrierilor moderne, dar prin intuiție a prins ceva din **viziunile interzise** omului, a prins esența, ca în acea carte misterioasă a creației – *Sepher Yetzirah* – cea mai veche dintre cărțile la care avem acces, de la formarea primelor elemente ale cosmosului, reprezentate prin literele alfabetului iudaic, ce trimiteau la vechile nume ale lui Dumnezeu, până la etapa când celelalte litere din alfabet au dat naștere universului, ca o combinație corectă a acestor litere, în spatele cărora se află elementele primordiale, ce duc la ființele vii, la viață, o epopee voită a actului de creație, metafore care sugerează procesul creației...

Cartea Epopeea Atlantică e o carte a **misterului**, poate unică în felul ei în literatura română, iar abordarea volumului de către criticul neinițiat e o greșală, ea transmite un mesaj de la maestru la ucenic și mai departe, dar mesajul e perfectibil în final, cu fiecare generație, inclusiv cu cititorul, și criticul de la tarabă...

IV. 2 AICI-LA-NTÂLNIREA TUTUROR CÂNILOR...

„nu sunt mai mare decât un strigăt.../aici – la-ntâlnirea tuturor/cânilor – unde nu știi dacă/dacă rămâi cu o veste în plus –ori/cu o viață în minus...”

Volumul de versuri lansat de Adrian Botez, prolific autor de texte scrise, zise, durute și lăcrimate, autor de poezie, eseu, roman și sfaturi înțelepte cu titlul contradictoriu

AICI – LA-NTÂLNIREA TUTUROR CÂNILOR este un eveniment cultural marcat de curaj și sinceritate. Editura RAFET, Râmnicu -Sărat, 2009 a girat această apariție, iar Primăria municipiului Adjud, unde locuiește autorul, a avut bunăvoința de a ajuta demersul cultural, Primarul ing. Constantin Armencea a înțeles că e nevoie și de o dimensiune spirituală pentru a exista demn în locul unde am fost puși pentru o vreme de Dumnezeu.

Experiența avută de scriitor prin cartea *Spirit și Logos* dedicată lui **Eminescu** a modelat scrierile lui Adrian Botez. Curajul angajării sociale,

dorul după o Românie spirituală, revolta împotriva celor care invadează și agresează sufletul românesc, tristețea poetului în vremea întâlnirii câinilor sunt teme importante și un câștig, deși uneori acest mod de abordare afectează lirica propriu-zisă, există o revanșă a spiritului care tinde să ajungă la cer.

Poetul își structurează volumul pe mai multe nivele: „*PARANOIA DE SERVICIU*”; „*AICI – LA-NTÂLNIREA TUTUROR CÂINILOR*”; „*REQUIEM DE PRIMĂVARĂ*”; „*BOALA POETULUI*”; „*SONETELE ANONIMULUI*”; „*SFÂNTA SIHĂSTRIE*”.

Această structură ne relevă tensiune interioară a poetului, revolta împotriva căderii spirituale și culturale a semenilor, dorul după Dumnezeu și eliberarea de sub această tensiune, recunoașterea bolilor spirituale și cele reale cauzate de acestea, necesitatea vindecării spirituale și evadarea în natură și în sfințenia singurătății, evadarea în refuz și în vers picurat de stea.

Autorul este atras de teme complexe, care se exclud dar se și interferează, e atras de social, de natură, de sfințenia necesară, de cuvântul adevărat, de imprecuație, de zicerea curată care să zguduie spiritul românului. De la Caravaggio la sihastru, de la balamuc și negustorii de moarte la Vocea lui Dumnezeu, de la păcat la viziune și managementul morții (Mai mult de cât interesant!), de la măreție la cădere. De la cântec de mahala la cântarea frumuseții, de la așteptarea schimbării la durerea plecării, de profunzimea gândirii la pomi și oameni sub ploaie, de la Apocalipsis la peisajul de cărți și vampiri, de la experiența spirituală a morții la șoapta îngerului, la natură...

Volumul trădează un neliniștit, un spirit în căutarea legii și a certitudinii și refuzul comodității spirituale, volumul e țipătul celui aflat la locul unde se întâlnesc câinii pentru atacul în haită și pentru ciozvrta necesară ..

Când poetul se eliberează de tensiune interioară poezia curge majestuos, clasic fulgerat modern: „*atât de sfânt este pământul acesta – încât/simt dedesubt cărbuni aprinși de Dumnezeu/atâta putere în țării – încât/zborul vulturilor întoarce pe dos/zodiile – precum brazda/Plugarul*”(*ATÂT DE SFÂNT ESTE PĂMÂNTUL ACESTA*).

Alte ori imaginea este penetrantă: „*contururile obiectelor – după ploaie – au/devenit/atât de clare: niște/concluzii – trase de /Dumnezeu*”(*DUPĂ PLOAIE*).

Ideile importante din viață sunt tratate cu seriozitate: „*în fiecare clipă a vieții tale/trebuie să fii pregătit de moarte/niciodată moartea nu confundă/pe nimeni cu nimeni/niciodată moartea nu ia pe altul –în/locul tău – nici/invers*”(*DISPUTE PE TEMA MORȚII*).

Vremurile de pe urmă sunt tratate cu adâncimea necesară: în noapte, târziu, oamenii pot privi la televizor, pot face dragoste corect sau sportiv, iar ceilalți se omoară, cordial, între ei, puțini mai murmură la capul celui în nevoie rugăciuni, iar Iisus e pe cruce la capătul vremurilor- e noapte și e târziu...(APOCALIPSIS).

De remarcat faptul că titlurile poemelor sunt scrise cu literă mare, versurile au toate litera mică în orice loc din poem, zicerea e curgere dinspre Dumnezeu spre oameni și mai departe, poemul e unul nesfârșit, scrierea vine dintr-o zonă eternă, marcată de Duh, e zona sfințită de teama de cuvântul rostit ori scris, e zona de impact dintre cer și pământ, însă numele lui Dumnezeu e scris cu literă mare, ca în textele sacre ...

Pădurea pentru poet poate fi catedrală, singurătate în mijlocul naturii e legătură cu veșnicia: „e o țintă în toate și în/fiecare – spre care/zbârnăie săgeata câte unei raze: țintuită astfel/Povestea – Cuvânt după/Cuvânt – se-alcătuieste/Coroana Luminii – deschidere-a/pleoapei de desupra/Privirii de Proaspăt//Unde sunt câinii de-acum?/în Lupul cel Veșnic/întorși/în Vatra Curatului/Cerului - Înalt/Sfatului” (POEM DE ADIO).

Semnele, metaforele, motivele vin din tradiția veche românească, cuvinte se adună cu energia și puterea lor, temele creștine stau în spatele poemelor, oferă soluția **noii creații**, eliberarea de păcat și de pământul afectat de păcat, mișcarea și dinamica scrierii acceptă canoanele spiritului care e în căutarea certitudinii, a conștiinței eliberate de tirania imediată a vremurilor.

E un fel de patriotism implicit în poeme, un patriotism de bun augur pentru vremurile de negație în care trăim, un patriotism al celui care știe că *pământul acesta numit România* e unul sfânt, deși termenul pare a nu fi la modă, dezechilibrele spirituale ale neamului cheamă ideea ai-lanțelnirea tuturor câinilor, astfel conceptul poetic are argumentul celui care vrea să trăiască simplu și curat ...

Poemele pun, totodată, în evidență și conceptul poetului - filozof, a sociologul care are doctrina sa de scrib la intersecția locurilor unde se întâlnesc câinii aceia...

După har vine judecata! O știm sau nu o știm...

„ciocanul ceasului de la catedrala/catolică – mereu izbește/o singură dată: mereu/”unul” – mereu/UNUL// dar cine mai stă să asculte/astăzi – de/vechile ceasuri?” (NEASCULTAREA)

IV. 3. O NOAPTE ÎNSTELATĂ CU ADRIAN BOTEZ

Un titlu neobișnuit pentru un volum de poezie: *În contra demenței de astăzi în cultura română*, puțin șocant, dar angajat. Volumul este semnat de Adrian Botez și a fost trimis spre **biblioteca** de Bacău: Editura PROPLUMB, 2008.

De obicei astfel de titluri au menirea să pună în lumină un anumit program, o anumită doctrină pe care autorul o lasă să se întrevadă când mulțumește sponsorului unic, Sfinția Sa, preot Dodică Fusariu și prin faptul că tot autorul trimite la un sens mai profund (**...și, deci, tot întru sonetismul cruciat...**), sonetul care arde prin cântec rău de contemporan din lume .

Senzația este de luptă, o luptă spirituală care consumă scriitorul și care îl purifică în același timp. Scrisul îl eliberează pe Adrian Botez până la un punct, dar din alt unghi privindu-și sonetele, mesajul lor, îi întăresc convingerile până la epuizare și îl marchează. E o luptă din care nu poate ieși iar, pe de altă parte, caută odihna versului, somnul acela eliberator de păcate, de erori, de ticăloșia lumii în pădurea de iriși a versului.

Cartea are o anumită regie internă, autorul sugerează direcția spirituală pentru cititor și pentru iubitorul de spirit pur, are mai multe părți: *Prolog I, Prolog II*, apoi *Sonete pe gânduri cinice, Sonete presimțind paradisul, Sonetele somnului deștept, Sonetele celor fără somn*. Ideologia se vede și ia locul poemului scris în unele locuri, autorul în disperare forțează nota încercând să strige în cetate, pentru că vede, pentru că îl doare. Uneori exagerează, alteori este lucid, apoi dă drumul versului pentru că sonetul este **poezie**, dar totul îndrumă spre refuzul mizeriei din cultură. Pare că artistul român a cedat modei capitalismului deșănțat în ciuda unei tradiții echilibrate și asta îl epuizează pe autor. Metaforele sunt relevante, totul are un început, e realitatea mizeriei înalte, a elitelor care au uitat de unde vin și încotro merg.

Somnul pare metoda de ieșire din vers, e somnul deștept în care au loc revelații, e și lipsa de somn, e și beția spiritului la întâlnirea cu netimpul, e noaptea înstelată care aduce puritate celui care privește infinitul.

Sunt gânduri cinice în sonet, gânduri despre realitatea culturii care s-a eliberat de morala religioasă pentru a se afunda în morala vip-ului de conjunctură, a vip-ului care face orice pentru a ieși în evidență, inclusiv a-și pierde identitatea. Refuzul moralei duhovnicești la intelectual îl macină

pe Adrian Botez, mizeria celor care au capacitatea de a se apropia de adevăr, nu o fac, refuză se aventurează în refuz cu lăcomia păcătosului.

„*S-a-asfixiat icoana în dezvățat deochi / Delirul de bacante a năruit biserici / Din dosul de găvane crești sex în loc de ochi...*” - Mocirla de hârtie a crescut peste măsură, veacuri de demență au afectat lumea, indivizi obscuri care se decorează, snobii de azi și de ieri, un val care afectează cultura, un cutremur al demenței, subliniază Adrian Botez.

În ciclul sonetelor de gânduri în ruină, înțelegem că Dumnezeu a uitat de noi, tigrul e pregătit să sară asupra spiritului curat, iar mâna care a scris va putrezi, înfrânt de viață, refuzul înfrângerilor de tot felul, umilința în fața morții și a lumii, pentru că, în final analfabeții moralei explodează în creierul omului, hidoși, monștri unei descoperiri în noaptea curată a lumii...

Poetul exclamă: *Nu am avut timp să fiu tânăr*, un înger târziu a furat din viața sa, ceva s-a rupt definitiv în eul său...

Dar e paradisul aproape, sonetul ca o ființă vie materializată în vers simte paradisul, o liturghie nesfârșită descântă o privighetoare, viața e aici, sub semnul inorogului, iar iriși șoptesc a seară... iar mai sus de brazi un corb își caută cuibul...

Lumea pare că se echilibrează în prezența lui Hristos:

„*Sfântului Duh – poruncă să rămâie ? / Iar în zenitul sângelui – sihastru / Cenușă de Poet – ori astru...*” , iar prezența lui Dumnezeu dă pace și liniște, pentru că Divinul primește pe cei care știu să-l caute în vizită, e treapta pe care unii o refuză, dar poetul și-o dorește, face pasul spiritual...

„*Pornind din cel de mai jos spre Cel de Sus / Jertfind sudori și sânge – răstigniri, / Treptat – Îl simți pe fratele Iisus // Îl simți cum umărul ți-l saltă către firi / Și moartea ți-o preschimbă în nuntiri / ... Acolo sus – tu întru El – rămâneți Miri*”.

Poetul caută mângâierea într-o altfel de stare, într-un alt fel de loc, mai înalt, e un *alin stelar pe rănilor din munți*, apa care ispitește misterele, un argint de îngeri care mijlocește vântul, *adieri din palma lui Iisus*. În spatele sonetelor se zărește o boală fizică și una spirituală, o boală a vremurilor de astăzi, a suferinței, o suferință depășită doar de suferința lui Hristos ...

Sonetele somnului deștept sugerează efortul de a fugi de Piaza Rea și a căuta Binele: „*Duh lihnit de lin lumină / Dă de veste ca să vină / Înger pitit în sulfină / Viața să mi-o știu tot crină*”...

În somnul acesta poetul simte prezența divină, o minte deschisă spre minune, spre curăție, o miere de lumină peste răni, un extaz, sau extaze ...cu visteria plină a flori de tei.

În ultimul ciclu, în loc de epilog, sonetele celor fără de somn, dau frâu liber unei beții spirituale, cântul privighetoarei și a poetului, eroi ai culturii care au rezistat vremii în care au scris: Pierre Griongoire sau Camoens, personajul atins de vers, de cântec, risipitor de versuri și parale, când din umeri cresc aripi, Villon - Cerșetor, rămas în picioare în fața lumii, îngenuncheat în fața lui Dumnezeu, singurul care știe cu adevărat prețul, sau costul vieții de artist, plata care o dă cel care cântă și se vrea Mire... poet al sonetelor care prefac mizeria în fântână..., metamorfoză necesară pentru cel care se simte rege în creația sa, eliberat de somnul eliberator al omului limitat, obosit de boală și de boli...

Sonetele sunt acide, versul strâns în rigoarea modelului medieval, sticlește, are o temperatură nefirească, cuvinte grele, dar venind din realitate și versuri limpezi, totul argintat de cultura adevărată a lumii, metaforele care au zguduit veacul pentru a da putere celor care știu lecția, sunt soluții pentru aceste scieri.

Volumul are pe copertă acel tablou mirific a lui Van Gogh, **Noapte înstelată**, acea noapte care cheamă la somn și nesomn la ură și eliberare, la vârtejul de stele în care se simte Mâna lui Dumnezeu la lucru, o noapte când taina este descoperită, pământul se leagă de cer, pomii ard cu flacăra verde, stele sunt mai mari ca de obicei, dealurile ating lumi neștiute, iar pe turla bisericii se sprijină totul, ca să nu se prăbușească...

Poate că autorul ar trebui să-și cenzureze sentimentul de ură pentru mizeria din cultură, bazat pe ideea din scriptură că mult mai greu e să te păzești pe tine, decât să păzești o cetate, dar poate că noaptea înstelată relevă arhetipului pur al omului:

„Sărmane Pierre Gringoire – tu ești / Profetul / Trufii spărgând și călărind pe vise ... / Faci semne din văzduh – căci ești Poetul”.

Cu acest **Poet** se identifică Adrian Botez, o beție a atingerii luminii în noaptea înstelată și densă ...

IV. 4 ELEGIA DRAMATICĂ A FACERII

Revolta lui Adrian Botez este una evidentă: *Nu mai ridicăți din umeri!*, avertisment hotărât, aproape existențial, după cum putem prinde firul discursului poetic din volumul cu același titlu, ecoul care marchează ochiul și inima cititorului, volum apărut la Editura **RAFET**, 2007, Râmnicu Sărat.

Autorul dedică volumul soției și copiilor, ca un îndemn venit din partea capului de familie pentru cei apropiați, deși dincolo de acest gând el se adresează și nouă. E poate și un dar pentru cei apropiați.

Gestul acela de a nu accepta realitatea, situația de lângă noi, de a nu accepta că există ceva care ne pândește *după colț* pare să –l intrige pe Adrian Botez. Titlul este unul surprinzător pentru un volum de versuri, dar face parte din forța scrisului pe care și –l asumă scriitorul, care se simte angajat într-o bătălie nevăzută cu incultura, cu ratarea, cu lipsa de reacție la evenimentele lumii pe care persoana modernă o acceptă ca modă uneori, din ignoranță...

Versul include cultură, idei îndrăznețe, marile fapte care au schimbat vremurile, imaginea eroilor care au marcat epoca lor plutește peste versul arcuit și viguros, undeva la limita dintre poem, eseu, zicere, baladă, zicere cu tâlc. Uneori poetul forțează posibilitatea versului de a mușca până la limitele posibile, aproape până la disoluție, alteori poemul se strânge ca un arici în jurul rimei, sau a formei pentru a se apăra de acidul vremii. Poate poezia se pierde cumva, dar autorul riscă, **este un modernist în stil clasic** care preferă ideea, zicerea deschisă, sinceră, arborescentă, fosforescentă în întunericul culturii în care se naște.

„... luna și soarele – de-or răsări - / tocmai pe umerii voștri –
ncordați – să se / cocoațe – nu pe moațe, cu chef de scânteie – nou –
nouți – și / îmbujorați”...- poetul cheamă la responsabilitate în vreme,
fiecare are de dus ceva pe umeri, în fond nu putem fugi din realitatea care
ne ține curcubeul în ființă.

Poemul pare trăit de poet care își asumă partea luminoasă, dar și
partea întunecată a scrierii, alăturarea cuvintelor este una riguroasă și
rece, dar care atrag căldura ideii care sparge sensul: „*Scafandrul
Cristelniței, Încercarea de a dramatiza lumea, Adevăruri despre sfinți,
După –amiază cu vin, Somnul și o vorbă, Apocalipsis cu Antihrist,
Pasărea neagră, Catrenele disperării*”.

Poemul radiază elegia, balada, doina, alte sonete cruciate...

Totuși când poetul acceptă jocul poemului ca joc cu sens unic și
peisaj cu munte și poiană, atunci Adrian Botez atinge profunzimea
sentimentului: „*când îți oprești goana disperată a drumului și te întinzi –
otrăvit de toate oboselile lumii – dându- te / prins – într-o cerc uită
poiană din / pădure – din toate părțile coboară / spre tine îngeri – sute și
mii – și simți că – prin preajmă / trebuie să fie însuși Dumnezeu: prelinsă
rouă peste iarbă*” Pare că liniștea, care răsare din iarbă, să aducă lumină
în sentimentul care marchează inima poetului, un fel de repaus în
freamătul scrisului, pentru că autorul este uneori prea frământat de
responsabilitatea scrisului său...

Prezența istoriei, a țărâmului natal, a personajelor trecute, dar prezente prin **mioriță** dă un fel de bucurie nestăpânită: „*la foc de rășini de brad / unde ploi de stele cad / șed în tronuri de stejar / domnii vechi cu trup de jar*”. Poetul acceptă starea de responsabilitate a poemului până la uitarea de metaforă, vers ce curge din revoltă, provoacă cititorul, se provoacă pe sine, se lasă ros de cuvânt, acceptă paradoxul esențial și imagini rupte din tablouri moderniste și clasice în același timp...

Dincolo de poezie, Adrian Botez a scris proză, critică literară, eseu, abordează starea hermeneuticii și este prezent în viața cetății, cu foame după cultură și sinceritate...

Ca să-l parafrazăm, poetul preferă „*Elegia dramatică a facerii în fiecare zi: „nu poți urla – când nici nu mai știi deosebi între durere și tăcere – durere și nesimțire – între durere și ignoranță – ori indiferență – între durere și...”*”.

Tristețea și dezamăgirea marchează starea: „*e o prostie să te naști – e o prostie să / exiști – la fel - să mori - e prostie / să gândești... cea mai mare prostie e / să bagi în seamă asta – și / s-o și scrii*”.

Dar peste toate Adrian Botez e conștient se harul care îl pecetluiește: „*prea mult te-a iubit Dumnezeu – cavalerie / dând focuri de basm poleitei armuri / cumplit te-a iubit Dumnezeu – cavalerie / și zeițele în jur tot șoptesc din conduri*”.

IV. 5 RUGURI

Adrian Botez scrie o carte densă și tumultuoasă, o carte despre România și despre români, despre ce se petrece în istorie sub ochii noștri interesați de o altă viață, mai bună, mai deschisă valorilor puse de Dumnezeu în fiecare.

Atent la tot ce se întâmplă și implicat în evenimente ca parte a lor, dar și ca martor de lux al istorie prezente, suferind și, totodată, optimist pentru români în cartea sa *RUGURI / România sub asediu*, carte apărută la București: Editura Carpathia Press, 2008, Adrian Botez strigă, e datorica sa de a avertiza, de spune despre lucruri care ard.

Cartea e o colecție de eseuri, de scrieri cu vârful inimii și cu vârful cuțitului în același timp, atingând papirusul timpului cu energia celui care vede și vrea să ne spună ceea ce vede, ca sub apăsarea unei pedepse care îl așteaptă dacă nu scrie. Își asumă rolul marilor văzători ai istoriei, a celui aflat pe zidul cetății, când cetatea doarme...

Cartea atinge problemele sensibile și care dor, problemele - *problemă pentru presă, pentru politicieni, pentru intelectuali: religia, patria, cultura, învățământul, legătura cu neamurile din aceeași tulpină, trecutul, viitorul, soluțiile la îndemână, aspectele spirituale naționale și internaționale*, tot ceea ce pare a interesa ființa neamului românesc la trecerea dintre veacuri, la trecerea dintre sisteme sociale, la trecerea dintre imperii, la trecerea dintre generații, la trecerea dintre credință și neant.

Autorul nu are teama de a aborda orice temă, pune la bătaie cultura, credința sa, tradițiile, sinceritatea și dincolo de cuvinte, **sănătatea** sa, scrie cu trupul până la limita disperării, poate inspirat de Cioran și de scrierile intelectualilor dintre cele două războaie mondiale.

Scrie până la os, până la codul genetic, până la limita în care cuvintele pot deveni carne, carnea ideii.

Pentru unele teme autorul este în miezul problemelor, este profesor, știe, simte, îl doare, atinge esența învățământului românesc cu mult curaj, se miră, amenință la modul elegant, tinerii par a fi privați de viitorul lor, se renunță prea ușor la tradițiile clasice românești, la cultura cu greutate a românilor, începând cu Eminescu, se renunță la credință ca mijloc de a forma oamenii, la marile simboluri ale neamului, la posibilitatea de a trăi curat într-o țară curată. Mesajul profesorului e acela că tinerii nu înțeleg ce li se întâmplă, deși au potențial, ministerul e rupt de dascăli și elevi, sistemele nu prind, energia adolescenților zboară spre direcții inutile.

Adrian Botez știe ce înseamnă sistemul manualelor alternative, îl sperie sistemul ca sistem, îl refuză, dar nu poate face nimic, doar țipă, își asumă responsabilitatea celui care e împotriva curentului ivit de sus, de la centru, specific societății românești. Dascălul se bate pentru seriozitate și rigoare în învățământul românesc, dar pare a fi târziu, jocurile, mai ales cele de interese și financiare sunt făcute, suferă tinerii...

Deși trăiește la Adjud, departe de forfota capitalei, sau de interesul unui mare oraș, Adrian Botez își asumă rolul de formator de idee și de intelectual implicat în fenomenul românesc actual, după ce România a devenit stat membru al Uniunii Europene, are curajul să spună nu acolo unde corul intelectualilor de serviciu spune **da**, cântă **da** ca o notă reală în solfegiu. Critică sistemul birocratic al Comunității, atacă ideea care afectează independența națională, dar în parte are dreptate, politrucul român nu a catadicsit să organizeze un referendum pe tema aderării, ca eveniment important la care poporul să poată avea o opinie referitor la problema aderării la „Europa” - i-a fost luat acest drept și din păcate istoria confirmă susținerile lui Adrian Botez, iată, Irlanda nu votează Actul Comunitar, în iunie 2008, mai sunt oameni care par interesați de ceea ce se întâmplă pe continent. Din păcate, românii au rezolvat

problema altfel, majoritatea au ales un alt mod de viață, altundeva în Europa, părăsind în masă țara...

După publicarea cărții chiar și instanța supremă dă dreptate autorului în privința prezenței icoanelor în școlile din România, aspect care nu este tratat ca discriminare, prezență care a pus pe jar intelectualitatea din România, bună bucată de vreme...

Marile idei abordate de autor în carte sunt văzute nu numai prin ochiul scriitorului, al dascălului, al intelectualului, a cărturarului, sunt văzute și prin ochiul creștinului, Adrian Botez abordează lumea din unghiul de vedere al valorilor creștine, valori abandonate de... Europa, parțial, care vede lucrurile prin ochiul **drepturilor omului**..., din păcate, a omului rupt de Dumnezeu...

Aici Adrian Botez se plasează pe poziția ortodoxismului fundamentalist, duce scrierea până la marginea frazei, până la vibrația ideii sub focul tradiției, cartea e și o carte doctrinară, bazată pe o viziune specifică mișcărilor sociale între cele două războaie mondiale care au dat foc continentului. De fapt, refuză compromisul, apelând la Neamul Metafizic, într-un spațiu sacralizat, prin jertfa individului și prin sângele lui de individ-cărămidă într-un neam cu mult mai mare. În carte autorul face trimitere la biserica de spirit, nu de ziduri, conștient că e ceva cu mult mai adânc dincolo de ritualuri și evenimente...

Surprinde totuși intransigența sa față de ceilalți creștini, din alte dominațiuni, sau față de evrei, cu toate că, în Evanghelie, Apostolul Pavel explică relația evreilor cu neamurile (Romani cap. 9) sau relația dintre creștini (Români, cap. 14), când se referă la îngăduința creștină. Cred că asupra acestor aspecte autorul ar trebui să reflecteze mai atent, creștinismul are, spre deosebire de alte doctrine, **ieșirea prin cer**... Până la problema națiunii, e problema individului, cuvântul lui Dumnezeu în inima și în mintea creștinului, ca esență a noului legământ, individ sfințit prin adevărul divin, apoi e familia curată, apoi națiunea, ori o națiune fără indivizi care au o viziune clară asupra adevărului lui Dumnezeu, e greu de abordat. A se vedea aici și soluția decretată de Dumnezeu, când l-a trimis pe Iisus în lume ca al doilea Adam și experiențele națiunii Israel care, parte la refuzat pe Iisus, pentru a deschide poarta pentru neamuri, experiențe din care avem de învățat, acesta fiind, de fapt, rostul celor scrise în Biblie. Mai mult, evreii au o poziție importantă în istoria umanității prin alegere și prin faptul că Dumnezeu le-a încredințat cuvintele Sale (Romani 3: 2; 11: 28).

Iar apostolul Pavel afirmă, adresându-se creștinului atins de har: „**Nu te îngâmfa, dar, ci teme-te**”. Apoi deschiderea spre un alt popor ales de Dumnezeu, nu creat doctrinar...

Trecând peste unele aspecte doctrinare ale cărții, care oricum vor rămâne ca bază de discuție în lumea teologilor și a intelectualilor permanent, cartea e una care prin titlul **frust** dezvăluie tema: **mai există speranța pentru România**, e rugul aprins, sunt ruguri aprinse în țară, idee esențială pentru creștin, ca stabilitate a deschiderii spre Dumnezeu, ca rezistență. Apoi ideea asediului, ca balans al Imperiilor peste neam, dar poate ar fi de reflectat și asupra faptului că adevăratul asediu este cel al **păcatului** care a pus stăpânire pe individ, un individ marcat de dreptul său de om, dar rupt de cer, până la urmă drepturi instabile, mai mult de natură economică, decât de natură spirituală, pentru că rupt de modelul Iisus, individul devine rob al păcatului său...

Scrisul lui Adrian Botez e unul **frontal**, ideea ți se aruncă în față, **leoaică tânără**: *disprețul zeilor, masonii aleg patriarhul, ecumenism new-age, creștinii musulmani, dezintegrarea cultural-spirituală, capitalism-proprietate-crimă, țigănirea de bună voie, mercenar NATO, anii trădării, barbaria cea bună, reper moral-social stabil, comunismul liberal etc.*

Adrian Botez începe scrierea sa tumultoasă printr-un **argument unic**: „Am intitulat această carte **RUGURI** – pentru că Rugul și luminează, dar și consumă pe luminător...”.

Argumentul a un fel de cheie pentru eseurile scrise, o cheie a speranței în stil propriu metafizic și atins de patriotism jertfitor - cel ce se apropie de lumină, trebuie să accepte că aripile îi vor fi arse.

Activitatea publicistică e bogată la autor, a scris și scrie proză, poezie, critică / hermeneutică, implicat în proiecte culturale, tradus și comentat în cultura română, editor de reviste și colaborator la reviste importante din țară și nu numai, premiat și probabil hulit, în buna **tradiție** românească...

Pe ultima copertă a cărții e prezentat autorul, descoperi un om, o idee luminoasă, teme care au atins ființa sa în această existență imperfectă pe un pământ numit România... Și parcă ne spune: „**Nu mai ridicați din umeri!**”, pentru a folosi cuvintele sale, preluate din titlul unui volum de poezie...

IV. 6 CÂND DIAMANTELE SE FISUREAZĂ...

Adrian Botez prezintă sensurile existenței în volumul de versuri *Cartea profesiilor*³, acele sensuri care luminează ființa, o înnobilează și

³ Adrian Botez, *Cartea profesiilor*, Editura „Rafet”, Râmnicu Sărat - 2010

deschide noi perspective sufletului dornic de inițiere. Este un curaj spiritual ca în vremuri din urmă, vremuri de cădere, să mărturisești despre profeție, despre taina ei, despre perpendiculara pe gând, pentru a da forță gândului.

Poemele scriitorului vin dintr-o convingere profundă în valorile creștine, asimilate prin prisma personalității sale, modelate de suferința proprie, de boala proprie, de luminarea care luminează pe oricine caută matricea, esențele - **dimensiunea Critică**.

Toate sunt dinamizate prin mijloace literare aparent clasice, atinse de formele moderne ale revoltei artistului, împinse la ultima limită: MANE, TEKEL, FARES („Numărat, cântărit, împărțit).

Zicerea aceasta de **veghetor** se structurează unitar în patru părți: *Cartea profesiilor, Cartea glasurilor, gesturilor și tăcerii, Cartea descântecelor, Cartea apocalipsei*. Este o structurare cu semnificații, sunt patru Evangheliile canonice, ființa de lângă divinitate are patru fețe, lumea are patru dimensiuni, patru sunt direcțiile pământene pentru a focaliza în direcția verticală a credinței.

Profeția este despre cel născut într-un timp precis, despre judecată, înger, zi-noapte, Hristos-Viața, flori sub cenușă, armonia divină, lucrătoare.

Dinamica lumii vine din zicere, din gest, din mărturisirea simbolică și una liniară, culminând în **tăcere** ca mărturie deplină a celui care zice luminos. Iar glasurile sunt glasurile apei, liliac cu gară pustie, om, moarte, artă, moartea și forma supremă a zicerii: tăcerea, motiv preluat din Scriptură (Cartea Ezechiel), cu profunde trimiteri spre viitor.

Descântecul, ia locul psalmului în **Ținutul Carpatic**, e legănarea naturii, a munților, atingerea umbrei de brad, tristețea realității, prezența Divină...

Ultima carte este cartea pedepsei, dar și descoperirea perfectă a lui Hristos, bazată pe stâlpii de rezistență a creației: voința, ordinea, iubirea, cântecul la margine de lume.

Mesajul de ansamblu a întregului volum este arborescent, trimițând la copacul vieții și al morții, la copacul cunoașterii binelui și răului. Versul pendulează între tandrețe și imprecizie, adună cuvinte luminoase și vorbe de lut, uneori de noroi, revolta artistului în fața căderii este reală, bucuriile simple umplu poemul, marile motive ale culturii române sau universale sunt prelucrate atent și necesar într-o profeție necesară. Din acest punct de vedere Adrian Botez își asumă riscul de a merge la limită, acolo unde poemul poate exploda în vocale sau consoane. Există la acest poet energii pozitive, dar și unele negative, profeția nu este una comodă, scriitorul are menirea de a zice, de a tăcea, de a mărturisi cumva adevărul și frumosul,

de a accepta judecata divină, ca ultimă instanță, depășind instanțele umane... Se pune o presiune extraordinară asupra celui care trebuie să zică lumii taine. E vremea împărțirilor, a cântării inimilor, a numărării celor dedicați... Dumnezeu este activ în poem și-n lume... O mână, brusc, scrie pe inima ta verdictul din care nu poți ieși, sentința-cerc din care nu poți evada, cuvinte venite din altă lume pentru lumea aceasta în petrecere, în fast și glorie mundană...

Simplu, poetul dedică acest volum familiei, celor de lângă el, persoanele Edenul din totdeauna, este semnul întoarcerii la zicerea primară...

„nimeni nu a mai văzut atâtea/punți de lumină – între/peticele întunericului lumii – nimeni/ nu a mai văzut atâta/speranță – între cei care deja/plecaseră capul – pentru izbitura/finală” (*Despre cel născut atunci, acolo...*).

Deși cartea se deschide profetiei, aceasta este concretă, vine prin om ca zicere divină.

Sunt puse în lumină necesitatea jertfei, carnea care doare, povara dureroasă, în acest drum pe pământ doar Hristos, călăuza...

Viziunea poetului se împletește cu cea a profetului: „da va veni – curând - din nou/vremea – când vei privi – deodată – cu/toate cele patru/fețe ale/ nașterii tale – în mistica/țară din nori – cum/numai Dumnezeu – acum/mai poate” (*Cu toate cele patru fețe*).

Poemul este dens, simbolistica profundă, străbate istoria credinței și istoria lumii, văzătorul devine desăvârșit, cum numai Hristos ESTE. Vederea aceasta în patru dimensiuni este de natură divină, poetul o prinde în cuvinte, atrage atenția asupra viziunii, e posibil ca omul să vadă până la urmă, dacă își asumă starea perfectă, în adevăr...

În economia zilelor există o **săptămână a patimilor** care frânge ritmul vieții, una de șapte zile, atunci lumina atinge spinii cununii lui Isus, neînțeleș atunci, neînțeleș acum, dar lumea a fost armonizată prin El: „împlinit este miezul în meri/chiar înainte ca mugurii să-și/astâmpere frica vădirii” (*Săptămâna patimilor*).

În lume există lucruri desăvârșite, floarea are o taină a albului desăvârșit, învierea vine din izvoare, e o nuntă mistică în nori, comoara armoniei divine se mărturisește în nuntă, în fecioară... (*Taina florii*).

Este un glas al apei, apa curgătoare de la lume la lume... poetul scrie pentru creație în ansamblu, e un scris cosmic, literele sunt îngeri...

Zicerea metafizică este prezentată în poemul *Rezolvarea metafizicii*, **lăuntru** care este taina, toți dau din umeri, nu înțeleg, dar sunt intrigați de metafizica interioară a omului atins de har...

Și mereu, argumentele artistului sunt din natură, liliacul dă măsura. În aceste poeme se simte lirismul unui poet pătruns de vers: „scăpărând misterios – malițios/liliacul – cutie cu bijuterii/ acest animal purtând blana tuturor/constelațiilor primăverii – s-a suit/dintr-un singur salt/pe ramura/arcuită – a cerului” (*Liliac*).

Poemele au grafia modernă a celui care se revoltă pe realitatea imediată, cuvinte fără literă mare, versul frânt, modelat de durerea nespusă, dar în prezența numelui divin scris corect cu literă mare, aduce în mod clar la stilul vechilor profeți, care dădeau cinste Creatorului, iar în limba ebraică veche, se știe, existau cuvinte speciale, folosite doar pentru a mărturisi pe Dumnezeu, era ceva tainic, devoțiunea celui care scria era perfectă, smerită, o smerenie necesară, pentru ridicarea din noroiul vorbelor zilnice...

Sunt unele poeme care au versuri grele de plumb, puțini scriitori au capacitatea de a întinde zicerea poetică până la limită, cuvintele par a nu avea doza de lirism necesară pentru a se așeza în structura poemului după rigoarea literară general acceptată.

„voi rămâne ca un avorton azvârlit de/curva de mă-sa – abandonat la/containerul de gunoi –până la/Judecata de Apoi...” (*Recapitulare de statut*). Acest exemplu ar putea intrigă pe unii critici, sau lumea academică, dar, evident, Adrian Botez, pornind de la modul de a fi a unui profet, merge până la capăt în volumul acesta, exemplele sunt preluate din Vechiul Testament, din scrierile proorocilor mari sau a proorocilor mici, influența este penetrantă, acolo imaginile sunt mult mai șocante, pentru a se pune în lumină voia divină. De fapt, specific scrierilor profetice, este modul de a privi lucrurile, prin Ochii lui Dumnezeu și, atunci, se poate observa nivelul căderii, a păcatului care face ravagii în ființa umană. Pentru poet, însă, este necesar a se reaseza pe viziunea creștină a Noului Testament, de a vedea lucrurile prin Ochii lui Hristos, iar Adrian Botez depune acest efort vizionar, trimițând mereu la Mântuitor, ca Salvator Universal. Dar, până la urmă, totul este perfectibil...

Volumul merită un studiu mai atent, temele, motivele, zicerile și tăcerile artistului sunt calculat puse în operă, chiar dacă există un dezechilibru al stărilor în unele zone, instinctul de văzător al lui Adrian Botez nu-i dă pace, este instinctul poemului încarnat...

Sunt legături de cuvinte care dau forță poemelor: catedrala nerostitului cântec, nu e pace: e prea multă depărtare, miros de zei la masă, streășină de suflet, miros de stea, buzele arzând de tăcere, furtuni de păsări, cutremure de verde, e atâta beznă în gândul zilnic, matematica ordine a cântecului...

Vine vremea: MANE, TEKEL, FARES! Poetul nu pune pe nimeni să i se închine, este fulger și devotat al Luminii de Spadă, cade universul real care împiedică privire, apoi se deschide panorama, de dincolo de realitatea imediată...

Volumul se încheie cu preludii vechi, din lumea veche: „diamante se fisurează – pe linia/melancoliei: e gata/ alunecarea luminii în/ scrâșnet” (*Preludii hiperboreene*).

Temele finale se dezvăluie: nunta, cavalerii eterni, moartea fără de nume moarte, profetul pierdut, speranța, eonii... Profetul își găsește locul într-o lume fără de profeți, poemul l-a preschimbat, lumea este eonul...

Adrian Botez ține să-și regizeze volumul înscriind câteva opinii asupra scrisului său, să lase un scurt „Curriculum Vitae”, argumente pentru o cunoaștere mai apropiată a scriitorului pierdut în profeții, regăsit în poeme, echilibrat de spiritele iubirii.

Mircea Dinutz scrie: „Ambițios, profund, cu gust pentru textul cu anvergură cărturărească, Adrian Botez respiră lejer în aerul tare al ideilor...”.

Roxana Sorescu, cercetător științific principal I, Institutul de Istorie și Teorie Literară „George Călinescu” – București; notează: „În critica literară românească nu există, deocamdată, lucruri de acest tip. Prin lucrarea *SPIRIT ȘI LOGOS ÎN POEZIA EMINESCIANĂ*, dl. Adrian Botez este un precursor. Pe drumul pe care înaintează se vor buluci multe persoane, ce vor confunda bolboroseala extatică, cu foarte severele discipline, care sunt Mistica și Inițierea...”.

Despre Spiritele Iubirii (*Serafimii*), Adrian Botez are revelația: „peste iubirea de Dumnezeu – doar/misterul adânc: Dumnezeuul Fețelor/Trei”.

IV. 7 LINIȘTEA LUMII SAU CĂUTAREA CERULUI

*Liniștea lumii*⁴ este un titlu neobișnuit pentru Adrian Botez⁵, spirit tumultuos, energic și revoltat pentru mersul spre haos a lumii în care

⁴ Adrian Botez, *Liniștea lumii*, Editura „Dacia XXI” – Cluj-Napoca, 2011, versuri, Colecția Poezie și muzică creștină. Cartea apărută în colaborare cu Primăria Gura Humorului.

⁵ Scriitor român, autorul cărților: 1-*Jurnal din marea temniță interioară* (Axa-Botoșani, 1998); 2-*Rog inorog* (Salonul literar-Focșani, 1998); 3-*Povestea unui colecționar de audiențe* (Corgal Press-Bacău, 2003); 4- *Epopoea Atlantică* (Corgal Press-Bacău, 2003);

trăiește, o lume care a uitat valorile curate ale creștinismului, o lume a căderii în gol... E un popas în mișcarea sufletului spre infinitul spre care tânjește poetul, oprirea care se regăsește în psalm, pentru că există psalmi în care apare brusc acest semn – oprire! Cuvintele se prefac în peisaj, în cântec, în imn, în vis, în speranță, dar sunt acolo, cu adevărul lui Dumnezeu în consoane sau vocale...

Adrian Botez este un scriitor aplecat spre rânduială, își organizează volumele în cicluri care să reziste, anotimpuri ale poeziei, iată că și acest volum are mai multe părți, legate între ele, simbolice, cu deschidere spre vibrațiile lumii:

Cartea I: LINIȘTEA LUMII;

Cartea a II-a: VÂRTEJURI;

Cartea a III-a: DINCOLO DE ZARE.

Volumul mai cuprinde *OPINII CRITICE și PERSONALITATE ȘI OPERĂ*, toate legate de mesajul poeziei lui Adrian Botez, aducând explicații, argumente, texte, pretexte și bucuria lecturii și a scrisului.

Un volum complex în care autorul pune accentul pe valorile creștine, pe mărturia lui Dumnezeu în lume, pe rezistența creștinului, pe revelația personală, particulară, pe literatura ca șoaptă în cetate, șoaptă care pentru alții, necunoscători, pare țipăt, țipătul zimțat de la miezul nopții...

Brusc în poezia lui Adrian Botez apar temele care pot aduce liniștea unui suflet care tânjește să vadă dincolo de zare, prins în vârtejurile lumii, în valurile care zguduie lumea și timpul în care trăim pentru a produce netimp!

Așteptând florile, mântuirea, zăpezile, primăvara, sărbători de primăvară, metamorfozele, Visul Grădinii sunt elemente ale așezării lumii în matca inițială, cele care susțin posibilitatea existenței ca realitate prin cuvinte, în Cuvânt. Dar lumea e prinsă în tentaculele aruncate de tsunami în această parte de univers pentru că apar umbrele: singurătatea de acasă, instabilitatea, vremuri fără ceas, jocul leprei în lume, spasmul cosmic, paștele orbilor (!!), conversații cu un asasin. Dar speranța se coagulează în posibilitatea vederii cu inima dincolo de zare: iubirea ca valoare, Hristos ca stâncă în vârtejurile lumii, muștrarea Domnului, supraidentitatea. Pendulând între poezia lirică a lui Octavian Goga, între cuvintele potrivite ale lui Arghezi sau metafora lui Nichita Stănescu, volumul lui Adrian

5- *Eu, barbarul* (Casa Scriitorilor-Bacău, 2005); 6- *Crezuri creștine - 70 de sonete cruciate; Van Gogh - perioada Borinage (tumorile artei)*, Casa Scriitorilor, Bacău, 2005. 7-*Nu mai ridicăți din umeri!* (Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2007); 8-*În contra demenței de astăzi în cultura română* (Ed. ProPlumb, Bacău, 2008); 9-*Aici - la-ntâlnirea tuturor câinilor*, Ed. Rafet, Rm. Sărat, 2009., etc.

Botez este unul al căutării echilibrelor posibile într-o lume care și-a pierdut orizontul, iar oprirea pare o soluție...

Autorul, într-un moment de împăcare cu sine, dedică volumul soției, Elena, ca semn al reînțoarcerii în matricea familiei...

Prezența **Grădinii** în construcția volumului este tângirea poetului după raiul pierdut, dar posibil a fi visat, gândit, trăit prin imnul dedicat munților, anotimpului, florilor...

Îngerii sunt bolnavi de roua dimineții, iar Hristos visează într-o stea, raiul e aproape și totul e promisiune sau clipă captată de poet în poemele sale. Dumnezeu cu barba în palme privește dincolo de orizontul mării, apa botezului curge spre noi rădăcini, trupul poate fi de rază, animale ucise de prea multă blândețe... Prezența lui Hristos în peisajul lumii, Duhul Sfânt mișcând poemul: „a fâlfâit Duhul Sfânt peste mine/de-am simțit - ...o, în sfârșit – că e bine...!/ nu există frică-nici moarte: să știi//numai om Dumnezeu vrea ca iarăși să fii/...va trimite - la tine – alai cu făclii:/povesti-vei – tihnit – ce durere-i în glii...” (*A TRECUT DUHUL SFÂNT*).

Atâta liniște declanșează **delirul** în primăvară, ca posibilitate a salvării: „o Doamne – Ți-i deschis comoara-n/ceruri/nu se mai văd arhanghelii la creneluri:/nu merit izbăvirea – dar mă simt izbăvit/în tot arde frăția – deși toți m-au hulit!” (*DELIR DE PRIMĂVARĂ*).

Dar luciditatea poetului îl prinde în oglinda ei: partea corectă câștigă din ce în ce mai rar, trebuie să se schimbe ceva în lume din temelii, demnitatea umană a pierdut ritmul în fața vârtejurilor de toate felurile... (*Balada și rugăciunea lui Joan Sala I Ferrer Serrallonga*). Dumnezeu poate să mântuiască, Dreptatea e mireasa de taină a lui Hristos, crima e legea celui tare, Hristos lacrimează pe frunțile noastre uscate. Paralela bine-rău demonstrează că răul poate fi învins prin binele pe care omul îl poate face în lumina divină, e o baladă a celui care tânjește după reformă, după schimbarea cea mare, după liniștea lumii care poate da roade în ființele noastre. Poetul e neîndurător cu negustorii burtoși care au scos lumea la mezat, e prezent și șmecherul cu aureolă în buzunar, patronul de stele, paiațele lumii. Privind din perspectivă divină, Adrian Botez vede clar nevoia lumii după Dreptatea lui Dumnezeu pentru că dreptatea oamenilor nu mai are efect, dreptatea oamenilor s-a stins pe un munte care s-a topit.

Străinătatea de acasă pare semnul depărtării de sine, pierderea identității, câinele mort în șanț, copaci scheletici care cerșesc milă într-un secol al mașinăriiilor de toate felurile care imprimă viteză fenomenelor, e un „sufu al aroganței”!

Metaforele poetului sunt sugestive: spinările cerului se ating, se freacă una de alta, masa la care scrie are mereu alte dimensiuni, nici un lucru nu e la locul lui! Luciditatea se mișcă în liniștea lumii, spiritul omului atras de miracole, de mântuire lucrează prin cuvinte, prin rugăciune, prin apropieri... Sunt *vremuri fără ceas*: „păsări vremuiesc cu glasuri sure/vremea nu mai știe cum să fie/vântul bate parcă stă să-njure/ o lume lividă – vineție/” sau „ Dumnezeul lumii e cenușă/n-a lăsat pe nicăieri vreo ușă” (*VREMURI FĂRĂ CEAS*).

Sfârșitul de vremuri fără de timp se vădesc prin prezența păsării cenușii care îl privește pe poet în ochi, e moartea care are îndrăzneala să arunce fulgere cenușii într-o lumea a culorilor căzute din curcubeu și este o dungă, fizic, inexplicabilă, căderea perspectivelor, orizontul care s-a topit în moarte.

Poate că imaginea cea mai dură și care depășește durerea fizică e prezența ființei alunecate în moartea cea de toate zilele: „trag după mine un cadavru,- salturi/nu mă trezesc – nu știu unde să-l ascund:/nu-s vinovat – ci blestemat de-nalturi.../și lepra-ncape-n timpul tot mai scund” (*ADVERSARUL*).

Speranța, însă, e după zare, acolo în aproapele din inimă: „aerisind luminile în păsări/ne sprijinim de cer spre-a trece-n liniști:/acolo nu-s recolte și nici miriști/ doar cântec de incendii hialine/”(ACOLO).

Dincolo de zare e un pisc de rugăciune, un munte care se poate urca prin stăruință sau încăpățănare, munții dau argumente pentru o altă viață, curg pâraiele din cer, muntele visa un om... E, desigur, **Muntele Dreptății lui Dumnezeu!** Muntele acesta a fost văzut de proorocul Isaia (vezi Biblia), a fost urcat de Iisus, e motivul poemelor lui Adrian Botez care topește după considerente divine într-o lume în faliment.

Natura e parte a speranței, natura e parte a creației și puterii lui Dumnezeu de a reforma cele văzute: **verdele plin** al grădinilor, **albastru sever** al cerului, grădina, boarea din grădină, păsările cântă prin copacii din rai, lumina cerului, mărele lumii, porți enigmatice, cirezile faptelor, ploaia de rouă ca o ploaie spirituală, aer sfânt, o lume proaspătă ce trimite la un alt cer și un alt pământ din Apocalipsa (vezi Biblia).

Despre sine Adrian Botez mărturisește: „n-am fost bun - nici/rău: un oarece/ om// am văzut ape-n amurg/ le-am înfruntat – am văzut/ munți în răsărit – și/ m-am înălțat/” (*MĂRTURIA LUI DISMAS*).

În ultimul poem al cărții care poartă un titlu frust și mărturisitor – C.V. DE CIOBAN AL CERURULUI, autorul se vrea un biruitor, un luptător, unul care știe sensul bătăliei spirituale și care are argumente la înaintașii săi, purificați de un foc divin. Se poate observa și o anumită oboseală la poet, viața e un joc în care energiile se strivesc, se duc:

„Doamne – stinge-mă undeva/între ape mari – cu țărături
amețitor/depărtate – țărături pline de/ lacrimi” (*DOR DE STINGERE*).

Dar lumea tânjește după liniștea dintâi, e o lume în care Paștele s-a modernizat, care vrea altceva dar nu găsește: „nu-L mai plânge – astăzi – nimeni pe Hristos/ nimeni nu-i mai simte dorul Lui de noi/ Crucea-I grea n-o îndurăm – direct – pe os/ nici hidosu-i strigăt – horcăind în toi/ ... nevinovată carne să înghită/ în vina lui mereu deschisă-i poftă/ oricine-i pregătit – smerit – să mintă/ să cumpere privata lui Golgotă...” (*MODERNIZAREA PAȘTELUI*).

Poet incomod, dar pregătit să se ierte pe sine și să-și recunoască limitele, Adrian Botez recunoaște că nu poate evada din această lume în care își cântă și cântă nedesăvârșirea ca etapă spre omul de dincolo de zare. Versurile sunt dure, cuvinte aparent nepoetice strivesc corola poemelor și aduc mirare cititorului clasic de poezie, dar cel care citește Scriptura știe că sunt acolo cuvinte mult mai dure și că Dumnezeu vrea să ne recunoaștem ticăloșia.

Stilul său pendulează între clasic și modern, virgulele sunt înlocuite de linia care desparte cuvintele, ideile capătă astfel putere, versurile sunt sentințe pentru cititor, uneori cuvintele curg simplu, cadentat, alteori se caută complicat și simbolic, e un simbolism creștin, cu pecetea lui Hristos, vocalele strigă, consoanele caută liniștea nopții, vechi linii ale literaturii române se regăsesc în scrierile acestea tulburate de vis și dorințe neîmplinite, lumea se deschide în fața poeziei ca o carte a Privirii Extatice... Poate că poetul ar trebui să-și cenzureze uneori discursul liric pentru a lăsa aurul din gând să iasă la suprafață prin versul cercetat de șapte ori...

Luminița Aldea scria despre Adrian Botez: „*Întâmplarea a făcut să citesc poezie scrisă de domnul Adrian Botez și să exclam fericită: Iată Poetul! ... Tema dominant-esențială a poeziei domnului Adrian Botez este credința – raportare la divinitate. Toate celelalte teme pălesc sau sunt mici, prin comparație cu tumultul și vibrația înălțător – sfâșiетоare a cutării căii spre Cer*” (Luminița Aldea, Cornul Luncii/Suceava – *Scrisul ca destin*).

Aprilie, 2012.

IV. 8. TELEFOANELE SUNĂ ÎN GOL...

Cu volumul de versuri *La prohodul bradului*⁶, Adrian Botez pare să nu-i mai pese de mode, doctrine, generații literare, stiluri. El se afundă în magma poemelor sale, sunt locuri tari de cuvinte din pământ, sunt patrii în care se poate locui. Hărmălaia din lume este departe, poemul pulsează pentrucă în poezie el cheamă și leagă mituri, credințe, povestiri vechi, simboluri veșnice, dureri în care lucrează lumina, saltul mortal al bradului în hăul din munte.

Se adună în acest volum poeme moderne, clasice, poezia populară care țâșnește din nai, undeva în muntele miracolelor, bocete, revelații care nu s-au mai spus, erori necesare care schimbă sensurile, rugăciunea.

Peste toate planează Iisus, el acoperă punctele cardinale, geografiile de ocazie, acoperă nerușinarea unei lumi în cădere.

Adrian Botez se luptă pentru fiecare poem, îl scrie ușor ca literat, îl edifică tot mai greu ca om, se sperie de ceea ce scrie, apoi își revine și reinventează lumea.

Până la urmă bradul ar putea fi chiar poetul, ar putea fi anonimul care s-a retras în cuvinte, cel care locuiește în lacrima lumii. Poetul ține aproape de tradițiile românești, de marile teme ale țăranului român din vremuri bune.

Cartea reflectă neliniștea poetului în fața revelației, este structurată pe mai multe paliere, e complex modelată:

- I. *LA PROHODUL BRADULUI*
- II. *VIAȚA ȘI MATRIOȘA*
- III. *SILABE-N SUBLIM*
- IV. *MLAȘTINA*
- V. *PRIMĂVARA RATAȚILOR*

Teme aparent disparate, legate de vântul din munte care leagă poemele din fiecare parte, le unește prin mișcare și disciplinare. Cultura vastă a poetului îi permite o astfel de structură, toate se adună, nu se risipesc.

Volumul este dedicat soției, legăturii veșnice. Primul poem este dedicat mamei, legăturii cu cerul. Legături pe orizontală și legături pe verticală.

⁶ Adrian Botez, *La prohodul bradului*, versuri, Editura Rafet – Râmnicu-Sărat, 2013.

Valul neliniștii se materializează literar cu multă pasiune: nori vor ieși din piatră, rădăcini de ape, ninge lumina întunericului, laptele negru al privirii, poteca de stele, năvălesc florile în cântec...

Primul poem definește poziția poetului în pântecul sonor al vremii:

pustiu – cu ochii înceteșoși de lacrimi
privesc la bradul înălțat din munte
cui îi vei îndemna plecata frunte
să se împlânte – iar – în ceruri?

.....

vin vremi pitice – ne-apărăm sub Cruce
n-avem urmași împătimiți de jaruri:
cui noi –sub glie-un ev întreg se duce

...amurg grăbit – nu tu-mi aduci amaruri:
rămâne însă – veghetor în munte
atât de singur – bradul cel din frunte...!

Singurătatea bradului e singurătatea celui care stă de veghe.

Argumentele poeziei lui Adrian Botez sunt vădit creștine și luminoase.

Poemele sale se fixează pe lucruri certe: nunta, prohodul, taina, bradul, doina, munții, rugăciunea, anotimpul cel veșnic, lumina, noaptea ca stare, călăreți prin istorie, doina, cântecul cucului, frunza în cădere, crama cerului, colind cu flori negre, Țara Ana, balada tristeților, paradisul, *causa causarum*, legământul, Dumnezeu ca prezență, energie necreată...

Sunt poeme care rămân, matrice pentru ceea ce este poezia, argument împotriva bâlbâielilor din literatura pe autostradă:

Oamenii vin când îi cheamă Dumnezeu – nu
când se cheamă unii pe alții

e prea mare gălăgie inutilă în lume
de parcă toate maimuțele și-au aflat o
religie

astupați găurile prostiei – pentru Dumnezeu! –
ca să se audă Glasul lui – singurul
utilizabil și garantat câștigător (*Glasuri inutile*).

Prezența lui Dumnezeu este atât de copleșitoare pentru poet încât lumea se recompilează după vechi legăminte, dar totul este puternic ancorat în eternitate: „munții – avocații lui Dumnezeu// când îi văd – de departe – încep să simt în nări explozia/cerului” (*Munții – avocații lui Dumnezeu*).

Cititorul simte tot mai mult tristețea poetului, Creatorul nu mai are legături cu propria creație, e un hău în lume, bradul stă să cadă în golul acela nedefinit...

Titlurile poeziilor sunt semnificative, titlurile ciclurilor subliniază temele, e un joc în lume în care lumile se ascund unele în altele, mlaștina din suflete e o realitate zilnică, a venit vremea celor căzuți, ratații, păcătoșii (în limba ebraică veche, limba Vechiului Testament, păcat era tradus prin *ratarea țintei*). Judecata...

Ultimul poem pune accentul pe un nou legământ între om și Dumnezeu, unul necesar, unul care se impune, este în logica celui care speră:

„Hristoase-al unirii – Hristoase-al iubirii/ nu pot să trădez lucrarea de îngeri/ nu vreau a te face din nou ca să sângeri// în inimă-împiedic prigoana-amintirii/ ... seninul din ceruri îl chem pe pământ:/ cu toate voi face un nou legământ!” (*Noul legământ necesar*).

Balada călăreților singuratici marchează planul luptei continue în istorie pe care bărbații patriei au dus-o cu vrășmașul, o luptă fără pauze, una dârză, luptătorii rezistă până la oase, dincolo de carne, rezistă: „le putrezeau picioarele-n cizme - și ei/ călăreau// au ajuns să fie schelete de oameni – călărind pe schelete de cai – și ei // tot călăreau”.

Până și Moartea a ajuns să călărească pe lângă acești bărbați și nu i-a recunoscut...

În poemul dedicat lui Gheorghe Zamfir la 31 decembrie 2012, *Țara Ana*, autorul cântă cu tristețe istoria românilor, cea sacrificată de zidire, o zidire afectată de vrăjmașii lumii: „i-au smuls carpații și-au târât-o/ sleită în amurg de babiloane/ nevertebrată sclavă și-au dorit-o/ s-aplaude tonții iadul din betoane”.

Poemele și-au pierdut grafia obișnuită, punctele, virgulele, semnele obișnuite au ars, ele nu au limite, sunt oprite din curgere de tristețe, de speranță, de credință...

Adrian Botez este un poet atipic pentru acest moment al istoriei literare, dar este exponențial pentru literatura română eternă, cultura sa, dragostea pentru ceea ce este românesc, deschiderea spre marile teme care frământă omenirea, pasiunea pentru frumos și adevăr legate, toate contribuie la ceea ce poate fi un poet: glasul care repetă Glasul...

El dă sfat poetului de astăzi: „publică-te – expune-te – arată-te/ cât mai puțin/ din ce în ce mai puțin – dacă vrei să contezi ca/ Poet...”.

Oamenilor trebuie să le fie dor de Poet, nu să-l hulească, Poetul are ceva de aur în priviri, ceva veșnic în zicere, el vede, *e văzătorul* în vremuri tulburi, la schimbarea de generațiilor...

La telefon este poemul care dă contur temelor omului contemporan, mereu căută, sună la telefonul său pe cineva, nimeni nu-i răspunde, toți sunt plecați de acasă, lipsesc din istorie, pe planetă toate telefoanele sună în gol, sunt formate toate numerele de telefon posibile, poetul formează ultimul număr de telefon, se caută pe sine, cu teamă, e o tăcere plină de semnificații, ultima chemare e cea mai grea, ore pustii, îngropate sunt ore pustii... Un poem ca un semn pentru cei care vin... Din această cauză este nevoie, imperioasă nevoie, de un nou legământ al omului cu cerul... Relațiile dintre oameni sunt rupte, s-a frânt linia albastră dintre inimi...

Unele poeme au ceva definitiv: „esența întunericului este/ lumina: când// le-a poruncit Dumnezeu să iasă din/ fructul întunericului – sâmburii erau// constelații și/ suflete arzânde – vâlvătai exasperate de/ crezuri”.

Pentru Adrian Botez au fost odată poezii-soldați-de cetate apărători și-i vine să plângă de ciudă... Dar Dumnezeu e prezent *cu umili fluturi pe umeri*...

Unele poeme sunt arborescente, discursul curge, sufletul artistului țipă în lume, cuvintele scapă de sub control, probabil sunt stări importante pentru omul-scrib, există tristețe, durere, revoltă, boală... Adrian Botez nu pare preocupat să le finiseze, stare i se pare mai importantă, mesajul este potențat prin versuri, e un fapt de viață, nu unul literar, dar exprimat prin mijloace literare, note jurnal spiritual...

Volumul are în anexă o fișă biografică, este prezentat autorul, scurtă istorie a omul în căutarea sensului, lămuritoare pentru cititor... Poemele sunt răspunsul... Bradul, semnul între filele de netimp al istoriei noastre... „cu fruntea sus – căci sunt aristocrat/ nu permit nimănui șantaj ori terori/ ... trebuie – de ești prinț – să știi rânzând să mori! (*Sonet princiar*)”.

Iulie, 2013

IV. 8. DOSOFTEI: CA ROUA MUNTELUI

Într-o vreme în care Biserica este în criză, un ev în care criza a marcat sisteme sociale, politice sau culturale, Adrian Botez ne prezintă în cartea sa *Dosoftei – vestitorul lui Eminescu*, carte apărută la Editura Rafet, Râmnicu Sărat-2014 (Director Constantin Marafet), o parte a miracolului românesc, cumva uitat, cumva discret.

Două nume: Dosoftei și Eminescu.

Eseul este unul la coliziunea dintre domenii, pendulează între literatură și teologie sub forțele istoriei.

Adrian Botez este un curajos...

Mulți intelectuali iau în derâdere ritualul creștin, uită de valorile eterne, sunt interesați de nihilism, absurd, cinism, postmodernism, realitatea fără de realitate etc. Alții se afundă în formalist sau ritualul cel de toate zilele. Autorul nu este un desuet, este un pasionat care deranjează ierarhii și restabilește regulile normalului în literatura română. El consideră că această carte densă este o primă abordare stilistico-poetico/hermeneutică a operei Sfântului Mitropolit Dosoftei.

Dosoftei un nume în epocă, a luat în serios sarcina care îi revenea și a tradus *Psalzii* (Davidieni) din Sfânta Scriptură în limba română. Traducerea unui text biblic este o îndeletnicire foarte grea, o piatră de încercare pentru orice traducător, pentru orice popor, limba ebraică veche are multe meandre, este uneori dificil de abordat, nu sunt puse în lumină toate secretele ei, are o logică lingvistică rară, neuzuală pentru un european. Ceva este totdeauna altfel (sucit) la evrei, o limbă care pregătește capcane pentru un literat autentic.

Traducând psalmii, Dosoftei (1624-1693) a reformat din interior limba română, a propus teme noi, a pus bazele unui edificiu poetic și a descoperit geniul românesc. Dosoftei anunță astfel pe Eminescu. El a fost primul mare poet român, el a fost și un teolog deosebit, a adus noutăți, a propus direcții și a avut curajul să dea o variantă românească a psalmilor. În psalmii lui Dosoftei se simte Hristos cel Înviat, Cel care ne-a lăsat Evanghelia, există un spirit creștin în această traducere. Privind în contextul european care a respectat regulile logicii ebraice, un context marcat de raționalismul lui Aristotel, promovat de linia catolică sau reformată, uneori, demersului poetului român este original, propune soluții noi. El se detașează de Jan Kochanowski (Polonia) sau de Clément Marot (Franța), un duh special pune în mișcare materia fină a psalmilor. De asemenea Adrian Botez declanșează un demers special: Dosoftei a fost un geniu din perspectiva timpului în care a trăit, el a

pregătit calea pentru Eminescu, un capăt de drum în literatura română (*Aminul*).

Sunt scoase în peisajul teologic și literar viziunea, mistica, fantezia românului pasionat după adevărul lumii. Mentalul românesc capătă o dimensiune superioară, cuvinte intră în Templul sufletului românesc, devenind universale... Autorul cărții este un curajos, face o reverență pentru cultura noastră, are o mare recunoștință pentru înaintașii care au marcat istoria Moldovei și a românilor. El arată limitele criticii literare românești privind analiza *Psaltirii în versuri*, se delimitează de Călinescu, preia sub o aspră cenzură scrierile lui Nicolae Cartojan, sau alți critici. Deficitul de cultură teologică la criticii români este pus în evidență, astfel unele considerații considerate certe sunt spulberate. Adrian Botez însă forțează nota, intră în mecanismele istoriei tratează subiectul sub raport politico-istoric, înfruntă hățișul noilor noțiuni de popor, națiune, termeni care se cristalizau într-o Europă în fierbere, catolicismul și protestantismul se duelau, evreii își impuneau doctrina în viața publică. Analiza sa este pasională și dedicată, nu se delimitează prea clar de curentul ortodox (teologic) și Biserica Ortodoxă, între calea dreaptă și biserică (fie ea și majoritară) există câteva diferențe, diferențe care au marcat istoria lumii, chiar prin războaie... Ori Duhul tutelar a lui Hristos nu duce la războaie, duce spre iubire, iar psalmul este expresia unei iubiri. Psalmi Davidieni învață pe credincios cum să se adreseze lui Dumnezeu în aura Duhului Sfânt. Dosoftei, susține Adrian Botez (și are dreptate), a poetizat și a încreștinat psalmii dăruindu-i poporului român. Misiunea sa a fost realizată într-o formă nouă, demnă de geneza unui fenomen unic. S-a deschis cale dosofteiană spre Paradis! Misterul credinței se relevă în textul vechi românesc, o „mireasmă” nouă adia în această scriere.

Adrian Botez are o mare pasiune pentru cuvintele vechi, cuvinte izvor. Se pune față în față lumea lui Dumnezeu și limba română vie, o recreare a psalmilor din Vechiul Testament!

Pentru cititor Adrian Botez are câteva concluzii ferme, Dosoftei este actual! Folosind un principiu teologic solid, pentru autorul cărții Dosoftei este Ioan Botezătorul, el anunță venirea lui Eminescu, el pregătește limba, viziunea, starea, principiile.

Dosoftei a fost printre pușinii cărturari care au trăit în acel ev mediu complicat în România, deschizându-se spre Europa. El avea substanță, avea putere. A creat un arhetip românesc al poeziei! Noi teme: universul în expansiune, cuvântul transformându-se în logos în limba română, observă frumusețea vieții, lumea este dinamică, are fapte mărețe, în spatele a toate este Dumnezeu, verbul divin are putere de creație, îndeamnă la slăvire (laudă), psalmii pot vindeca spiritual, omul evită

orbirea spirituală, se leapădă de boală, cunoașterea este una vie, de viață, pe verticală și pe orizontală, este pus în lumină elementul acvatic – uterul cosmic...

Adâncul mării pare locul unde se plămădește viața, chitul din adâncuri ca agent al lucrării divine. Leul lui David devine Lupul Valahic! Puterea lui Dumnezeu se manifestă vizibil, metafora și dinamica creației sunt prinse de Dosoftei în versuri fără egal în acea vreme și actuale. Analiza lui Adrian Botez este aici profundă și dă măreție literaturii române. Criza umană este pusă bine în lumină, drama omului limitat răzbate din versurile vechi în forme proaspete, noi chiar și pentru cititorul modern.

Putem reține câteva cuvinte din cartea dedicată bătrânului poet nou: „Psaltirea Sfântului Dosoftei nu este una eminentemente extatică, prin atitudinea a spiritului și a sufletului și prin înmănușerile de cuvinte – ci este o carte spiritualist-vitalistă, oferind un Model de Credință Creștin-Ortodoxă, deplin-dinamică, întru slăvirea lui Dumnezeu, în chip de căutare a Sinei Cosmice, ca identitate Divină/ORIGINARĂ a omului”. Adrian Botez sintetizează și îl încadrează pe Dosoftei în panteonul ortodox românesc, dar în pasiunea sa nu observă că și unele manuale teologice ale altor culte fac trimitere la traducerea psalmilor realizată de marele român în secolul al XVII-lea ca o etapă necesară în traducerea corectă a Bibliei. Cultura română este una a românilor dincolo de diferențele de viziune a teologilor.

Iată mesajul unui psalm:

„1-Câte de bine e și de frumos, să locuiască frații în unire!

2-Aceasta-i ca o mireasmă frumoasă pe cap, ca mirul ce s-a turnat pe barba lui Aaron, ce s-a coborât pe marginea vestmintelor lui.

3-Aceasta-i ca roua Ermonului, ca roua ce se coboară pe munții Sionului. Că, unde-i unire, Domnul trimite: viață și binecuvântări nesfârșite” (*Psalmul 132*, citat de Adrian Botez).

Mai menționăm că la baza analizei lui Adrian Botez au stat:

1. Dosoftei, *Psaltirea în versuri*, Editura 100 + 1, GRAMAR, București, 1998.

2. *Biblia sau Sfânta Scriptură, după textul grecesc al Spetuagintei*, Institutul Român și de Misiune al B.O.R., București, 1940 (*Biblia Canonică*).

De reținut și bibliografia care a stat la baza cărții, peste 178 de trimiteri și documente: o carte în carte, dominate de Biblie!

Iulie, 2014

IV. 9 RĂDĂCINILE LUMII

Cinci povestiri fantastice de Adrian Botez, reunite în volumul *Nălucirile abatelui Bernardo* (Râmnicu Sărat: Editura Refet, 2014. Director Constantin Marafet), o carte provocatoare, ruptă de tradiția literaturii actuale. Brusuc, scriitorul simte nevoia să mărturisească. Textul curge nesperat de liber, vine din zona textelor medievale, cu mister, cu aplecare spre rigoare, cu frică de cuvinte. Un text actual prin mesaj.

Temele alese pendulează între teologie, jurnal literar, spovedanie. Surprinzător la Adrian Botez este faptul că apelează la stilul catolic de a reda povestirea, face trimiteri specifice canonului, cu vie aplecare spre rigoarea acestei confesiuni. Adrian Botez este cunoscut ca un scriitor care activează în alt mediu, cu relief ortodox. Schimbarea paradigmei de viziune este un semnal puternic privind necesitatea atingerii profunzimii ideilor. Chiar dacă povestirile au ceva fantastic, au și ceva real, ele se coagulează în inima scriitorului ca spovedanie a unei relații speciale: relația dintre om și Dumnezeu. Conținutul povestirilor a determinat și stilul.

Povestirile sunt:

1. *Nălucirile abatelui Bernardo*
2. „*Il Pollaiolo*” – *Eliberatorul Zborurilor*
3. *Întâlnirea abatelui cu moartea*
4. *Abatele, schivnicul și diavolul*
5. *Abatele și imaginea din oglindă*

Aceste scurte povestiri sunt prozo-poeme despre viață, moarte, prezența lui Dumnezeu, întrebările oamenilor, păcat, libertate, puterea celui atins de har, revelații particulare, tensiunea dintre acum și nu încă, o temă importantă pentru un teolog.

Bernardo (are un nume mai lung, demn de sfințire) povestește, călătorește, se roagă, este atent la semnele lăsate de Dumnezeu oamenilor. Este fantezie în aceste năluciri? Consider că nu, sunt marile teme care au marcat gândirea creștină în evul mediu și care pune mari probleme teologilor și scriitorilor contemporani. Rațiunea a dominat evul mediu, dar faptele oamenilor au fost marcate de miracole.

Povestirile redau existențe inexprimabile, speciale, fapte iraționale, evenimente care provoacă timpul, ies în afara istoriei, credința este altceva decât ceea ce doresc preoții să ne convingă, cu totul altceva...

Abația reprezenta o mănăstire cu un statut special în cadrul sistemului catolic teologic, avea legături direct cu papa sau cu alți episcopi cu rang înalt. Abatele conducea abația și era responsabil de sufletele aflate acolo și de mesajul adresat lumii. Mesajul trebuia să vină de la Dumnezeu...

Deja am prezentat esența narațiunilor, abatele Bernardo are ceva de spus lumii despre ființe speciale „las nicolettes” – soi de plante incredibile, care plutesc la suprafața Amazonului (pe cursul superior) în zona vârtejurilor, ca insule de lumină care orbesc privitorul, pot fi plante sau animale. Pot fi văzute de cei care au ochi de zeu, oamenii sunt terorizați de apariție. Ele nu au mai fost văzute din acel an 1633, dar există și în alte zone cu risc divin... Se pare că abatele nu a mințit. El a fost acuzat de fantasmă... Înțelegem astfel că suntem în fața unei revelații speciale, Adrian Botez și-o asumă prin literatură și stare. Poate fi și redarea unei stări care l-a marcat pe scriitor, un fel de creator în abația sa care formează opera, viața, speranțele... Da, aparițiile acelea de la Amazon au fost văzute pe cursul superior, adică pentru cei inițiați...

Profundă povestirea despre „Il Pollaiolo”, eliberatorul zborurilor, cel care a eliberat păsările din coliviile nobililor din Florența. Păsările erau ținute în colivii de aur, în colivii de lux, erau captive, hoțul le-a eliberat, păsările au fost orbite de lumină și libertate. Il Pollaiolo a fost prins și condamnat la moarte pentru că a afectat proprietatea mai marilor zilei, bine organizați în caste. Călăul a rămas suspendat între cer și pământ, păsările libere au ciugulit metalul securii, hoțul a fost salvat, s-a produs minunea în spațiul public, condamnarea avea loc în piața centrală ca în toate timpurile. Cel care a iubit libertatea a scăpat, există o forță care este mai presus de oameni, de sisteme. Gândurile oamenilor nu pot fi prinse în sisteme, în colivii doctrinare, libertatea este o valoare care nu poate fi cenzurată de alți oameni... Este rațiunea de a fi a oamenilor care s-au născut din Dumnezeu, Creatorul... Povestirea redă libertatea artistului dedicat care exprimă adevărul care l-a primit...

Povestea anahoretului tare bătrân care cunoștea destinul oamenilor, retras în peștera sa, în întuneric, învăluit de lumină, el avea acea vedere spirituală care permitea să privească în inima oamenilor, să vadă inima timpului...

Era, după câte puteam să-mi dau seama, un om înalt, dacă s-ar îndura să se ridice în picioare. Extrem de slab, cu o barbă albă și nefiresc, incredibil de lungă, împrejurul lui răsfirată, precum o băltoacă albă, care lumina orișice beznă,

fără să mai fie nevoie de jarul lemnului ars.
Presupunând că n-ar fi luminat barba fantastic, de
poveste – atunci ar fi fulgerat, în mod sigur,
orișice întuneric, cu ochii lui albaștri, enormi.

Anahoretul este prezentat conform tiparului tainelor, cumva rupt din
cartea Apocalipsa (Biblia), un trimis special, cu misiune specială.
Cititorul va descoperi misterul mesajului său, unul despre viață și adevăr,
unul despre predestinare și libertate...

Una dintre cărțile abatelui Bernardo Gaizeca Mendieta y Savayo y
Alcantara a fost *Întâmplări ciudate, la răscrucea dintre lumi*, un mesaj
ultim, întâlnirea omului cu Dumnezeu, o relație dorită, greu de realizat de
oameni, dar abatele iese din timp. Oglinda, ca o lupă, explodează în
obrazul abatelui, lumina îl acoperă și începe călătoria... Există timp acolo
și eternitate, oglinda este metafora care ține loc regulilor logicii, poate fi
oglanda cuvântului (ca la Apostolul Pavel), dincolo de suprafața lumescă
există o altă realitate mult mai profundă, acolo omul dedicat se poate
apropia de Dumnezeu. Mister, minune, tehnică literară, plus pasiunea lui
Adrian Botez de a transmite ceva semenilor despre relația om -
Dumnezeu. Secretele curg, sunt teologice, îndoiala omului persistă, glasul
divin se exprimă, scriitorul lasă textul să curgă... Omul refuză efortul unui
gând luminat, înțelept, liniștit, pătrunzător, așa cum l-a creat Dumnezeu,
ceva s-a pierdut pe drum, iremediabil. Confuzia persistă în mintea omului,
apariția divină nu pare a fi ceea ce ar trebui să fie, până la urmă și oamenii
l-au acuzat pe Iisus că este stăpânul dracilor, din acest motiv ascultau de
El, o confuzie crasă pentru că o împărăție nu se ridică împotriva ei însăși,
creația are regulile ei, le vezi dacă ai ochi spirituali...

Povestirile merită citite pentru mesajul lor subtil, subliminal, profund
spiritual...

- ... Tu ești Dumnezeu? – am horcăit eu.
- De ce îți vine atât de greu să crezi? Ce
este imposibil, din tot ce am creat eu? Ce este
illogic, din tot ce am cuvântat eu? Eu m-am născut
(adică am fost împins de mizeria voastră oarbă,
întru grosolănia cărnii, m-am născut, adică am
devenit repetabil de către ochii voștri cei slabi, de
către vederile voastre, totdeauna bâzâind
angoasate și uluitor de neatente, la nimic de
seamă) – m-am născut, zic, într-o grotă. Și, de

acolo, între beznele grotei, am întâlnit într-o împăcare din urmă, regnurile, rădăcinile lumii.

Adrian Botez trimite la întruparea Cuvântului, Logosul, Iisus ca Dumnezeu adevărat și om adevărat, făcând posibilă relația dintre om și Creator. Mesajul este unul acceptat de teologi, povestea este una accesibilă cititorului.

Autorul folosește o frază echilibrată, misterioasă, specifică vechilor cărturari, implică, în afara normelor literare și teologice, fantezia sa, la limita dintre canonul creștin acceptat și revelația personală. Fantezia este doar un joc intelectual, mesajul este unul care se impune. Bernardo este un nume obișnuit pentru un călugăr în evul mediu, neobișnuit pentru literatura momentului dominată de experiențe de tot felul. Unele idei aparțin călugărilor săraci, care au depus jurământ de castitate și sărăcie, din Ordinul Franciscan, dar nu numai, sunt exprimate unele proceduri specifice: a beatifica, a canoniza, se fac trimeri la personaje istorice reale precum Papa Celestin etc. În timpul Evului Mediu călugării au conservat textele sfinte, le-au copiat, le-au transmis mai departe. Ei și-au propus să ducă o viață umilă, departe de „nălucirile” lumii, în realitatea divină permisă omului...

Abatele Bernardo încheie: „...*Din necumpătate de iubire mi se trage, totul – se-nțelege. Dar și de la oglinzi*”.

Cu alte cuvinte, atenție la paradigma vieții, dincolo de imaginea din oglindă este o lume, o altă abate, mai densă... Iubirea pare să fie cheia misterelor pentru cei inițiați, precum abatele Bernardo. Poate că Adrian Botez s-a închipuit, pentru o clipă, acel abate plutind între două lumi, scriind, călătorind cu fiecare carte, pe cursul superior, dorind „beatificarea”, într-o libertate absolută, permisă scriitorului care înțelege...

Sau, poate, este o nălucire?

Februarie, 2014

IV. 10 EMIL BOTTA: POETUL ÎN SCENĂ

Adrian Botez face un adevărat tur de forță cu această carte despre cărți: *Emil Botta – închinător înfrânt Eminescului...?!: arheii emilbottieni*, apărută la Râmnicu Sărat, editura Refet, 2015.

Autorul readuce în memoria cititorului român un poet aparent uitat, dar un poet profund, special și semnificativ.

Studiul este unul complex și ne permite să intrăm în laboratorul de creație a unei personalități de excepție. Bibliografia anexă este una masivă, viața unui poet este încrustată într-o infinitate de idei, cuvinte, obsesii, vise, ratări, uri și revelații.

Cartea este arborescentă, cu trimiteri multiple, cu note de subsol, cu teme și concepte profunde din literatura universală, din viața românilor. După lectură constăți că ai făcut o călătorie spirituală prin grădina arheilor. Eminescu e privit ca maestru, Emil Botta este ucenicul harnic și original. Prin opera sa, poetul Emil Botta a pus în lumină misiunea spirituală a poporului român, rădăcinile acestui demers sunt complexe, vin dinspre Nicolae Densușianu, trimit spre civilizația daco-valahă, un foc ce-a mistuit multe vieți pentru a se revela spiritul mesianic al acestui popor.

Despre Emil Botta putem reține:

- L-a pasionat soarta poporului român într-o perioadă complexă din istoria noastră, depășind istoria imediată prin arta sa.
- Măștile poetului sunt elementele sale de forță, energiile care se disimulează după chipurile miraculoase.
- Forța din poezia lui pune în mișcare un univers aparte, propune și deschide ferestre spre transfigurare, spre o lume ideală: Ierusalimul Ceresc.
- Disperarea poetului se mulează pe un joc al artelor, între carnaval, paradoxism, ironie, teatru în teatrul vieții.
- Substanța operei emilbottiene vine dinspre Orfeu, asta îl împinge spre muntele artei (Olimp), arta care schimbă inimile oamenilor.
- Legătura cu Orfeu este una a esențelor, poezia se relevă ca ritual de transformare a minții umane, dragostea irațională determină reforma destinului într-o lume de umbre.
- Poetul a avut numeroase ieșiri de serviciu prin jocul jocului de cuvinte, prin magia din cuvintele atinse de argintul lunar.
- Efectul acestui demers este cuvântul care exprimă adevărul, un adevăr umbros, umbrit de spiritul absolut.

- Tăcerea unui poet poate exprima mai mult decât țipetele din piața publică, tăcerea organizează prin miracol logosul divin.

- Adrian Botez conchide: „singura constată, de netăgăduit a lui Emil Botta, este aceeași cu a Maestrului său, Eminescu: Emil Botta ca și Eminescu, este un scriitor profund religios; este chiar obsedat, ca și Eminescu, de valențele religioase/soteriologice ale verbului”. Verbul impune dinamism, impune transfigurare, determină perfecțiunea atât de aproape de om.

- Poetul este un martor al miracolelor, dincolo de cuvinte, de ghicitori, de imagini apocaliptice, se află mâna divină care a dat viață poeziei.

- Emil Botta se impune, trebuie acceptat așa cum apare în opera sa, deși static, e dinamic prin impulsul care vine din vibrația originară a lumii.

Adrian Botez face o prezentare a vieții poetului, prin datele care l-au marcat și l-au format, actor și scriitor, o voce unică, născut la Adjud, străbătând un timp cu miracole: 15 septembrie 1911 – 24 iulie 1977. Cunoscut în epocă, Emil Botta este autorul unei poezii negre, existențialiste, înlănțuit într-un joc de carnaval grav și serios, ancorat în linia trăirismului interbelic de la noi. Moartea, neputința, personaje, măști, ritual nebun, un om singur în mijlocul tragediei, sub mitul abscons al cucului, atât de cunoscut în tradiția populară și acceptat ca mesager al lumilor noi.

Jocul dual: *fachir* – *faqor* este unul care atenționează cititorul. Actor sau sfânt? Mască pe fața înțeleptului? Clovn sau joc de icoane? Modernism, post modernism, expresionism, romantism, suspin de ape mari... De la Sărmanul Dionis a lui Eminescu la actorul care acceptă viața pierdută a personajelor pe care le-a închipuit, le-a jucat, le-a pus în poeme.

În planul al doilea apare secretul poetului: „Făt-Frumos Isus peste Ape/ te uită cum trece. Apa suspină./ Domniță Trestie, te înclină/ Când trece Domnul (...) Oh, singurătate de argint,/ spânzurat-o de cumpăna fântânelor,/ lună, lună, zână a zânelor,/ nu mă vrăji./ Încă mai am o brumă de cer,/ o fâșie de noapte, / o stea - dacă pier...” Emil Botta se apropie de Eminescu la nivelul ideilor, al conținutului, ar dramei. El vede dincolo de imaginea de proximitate, el vede *dincolo*, atras de un dor de absolut irezistibil.

Studiul lui Adrian Botez este complex, pornește de la *argumentele* care l-au împins spre această analiză și se structurează pe mai multe paliere:

- *Prefața: Doi frați – poeți – două destine (Dan Botta / Emil Botta)*
- *Partea I: Preliminarii teoretico-metodologice*
- *Partea a II-a: ARHENII EMILBOTTIENI*
- *Concluzii*
- *Ultimul cuvânt al autorului*
- *Bibliografie*

Cartea ne prezintă date despre autorului studiului, scriitorul Adrian Botez.

Ideile care l-au frământat pe Adrian Botez sunt complexe, Emil Botta a jucat un rol important, părea depășit de subiect, dar adevărul străbate cortina aparențelor. Poetul a fost în linia spirituală a lui Eminescu, preocupat de adrenalina verbului, obsedat de transfigurarea necesară, de arheii care țin lumea în rânduială, de lucrarea absolută asemeni țăranului ieșit primăvară să are pământul înghețat, de grădina cerului, de inițierea în arta pierdută a schimbării, una orfică, de continuitatea care vine prin Hristos, de filozofia cinică, de viziunea nocturnă miraculoasă. Punctele de sprijin ale poeziei lui Emil Botta vin din întunecatului april, de la Palidul August, de la miturile poporului român, din tradițiile populare, din folclorul bogat al acestui neam, punând accent pe cunoașterea apofatică.

Apar aproprieri surprinzătoare: luna / moartea; Orfeu / Luna; Muzica sferelor, Don Quijote, Stan Pățitul; Ulysse / Parcele; Utopia / Sisif al Moliilor; Păsări de lux / Crinul decapitaților... Exemplele ar putea continua, finalul se oprește la iubire, la puterea cheilor, la personajele reale ale istoriei valahe...

În analiza sa, Adrian Botez moderează percepția critică asupra poetului Emil Botta, face referiri la aroganța lui George Călinescu, la analiza lui Vladimir Străinu, subliniază sinceritatea lui Ștefan Augustin-Doinaș, obiectivitatea lui Mircea Zăciu, ori se arată revoltat de superficialitatea lui Andrei Oișteanu. Subliniază atenția acordată poetului de Radu Călin Cristea sau Doina Uricariu, Alexandru Piru, sau abnegația rece a lui Nicolae Manolescu... Cartea ne prezintă o listă detaliată asupra personalităților literare care s-au preocupat de opera lui Emil Botta.

Putem concluziona: „alternând tragicul cu comicul, melancolia cu grimasa, poetul e când un Dionysos exaltat și nebun, frenetic, luat drept impostor, când un Faust cercetător cu ochi de uliu al fericirii, dublat de un Goliat al disperării, un sprintar Ulysse și un măscărici al Parcelor, un arlechin galant, un speriat de moarte”. (Al. Piru, *Istoria literaturii române de la început până azi*, Ed. Univers, 1981, p.444).

Cartea a apărut cu ajutorul material al Primăriei Municipiului Adjud (Primar domnul ing. Constantin Armencea) și reprezintă un cadoul al

autorului făcut comunității în care trăiește, redând lumii un poet emblematic - Emil Botta.

Tinerii poeți, criticii pasionați ar putea redescoperi cu această carte dramele și victoriile unui poet original, legătura sa cu eternitatea, cu poporul din care s-a ivit, măștile sale necesare pentru istoria care l-a frământat și cu viața de zi cu zi, între speranță și frică de moarte, poezia fiind o arcă spirituală solidă pe valurile vremurilor. Cu alte cuvinte, Adrian Botez are curajul de ne avertiza că poezia este un lucru serios, nu un joc de cuvinte fără legătură cu divinitatea și cu marea cultură universală.

Sept., 2015

IV. 11 PATRIA, DUMNEZEU, LUMEA ȘI OMUL...

Adrian Botez se dedică cu toată energia miracolului numit Patrie. În volumul de versuri *Ion –patria mea / Balada Kog-a-Ion-ului*, publicat la Bacău: Editura Ateneul Scriitorilor, 2016, vocea poetului are menirea de a trezi inimile cititorului pasionat de identitate. Într-o vreme a globalizării harnice, Adrian Botez redescoperă resursele românilor: Istoria, credința, apropierea de natură, rădăcinile daco-valahilor, miracolul care a nins timpurile. Poetul ia în serios menirea sa, nu se lasă atras de mirajul experimentelor poetice la modă, el zice clar, cu putere ce suntem, unde suntem, ce putem face în acum.

Volumul este structurat riguros, pe mai multe părți:

I.- Ion-Patria mea;

II. - Poetul;

III. – Dumnezeu, lumea și omul;

IV. – Amin.

Toate formează întregul unei viziuni impuse de istorie, de trăirea în spațiul acesta special numit România.

Primul poem se întoarce spre țărâna vie care modelează comunități. Acolo este rădăcina – Capul *lui Zalmoxis*. În primul poem, un imn dedicat, se prezintă o realitate dură și curată, realitatea peste care trecem ușor. Ion cel din bătlui, înviat în Poarta lui Dumnezeu, sfântul, rădăcină de stea. Natura cu toate elementele au izvorul în ființa miraculoasă: *Ion – Kogaion...* Baladă și cântec vechi, invocarea spiritului originar.

Poezia patriotică, în sensul bun al cuvântului, are un loc aparte în creația poetului. El nu se ferește să laude locul unde trăiește, unde viața

are un secret parte. „*să nu-ndrăznești să te cațări pe/ munții mei – dacă nu ești în stare să vezi/ curgând – pe toți versanții lor – orbitor/ sânge de/ îngeri – în miezul/ zilei*” (*Patria mea*, p. 9). ...Și nu este demodat!

Poetul îndeamnă să redescoperim patria, să ne redescoperim pe noi. Sunt poeme curate, ele oglindesc oameni, stări, ipostaze. Țăranii cei disprețuiți uneori, sunt prezenți printr-o dimensiune care ne scapă, eternitatea! Un poem rotund, șlefuit de iubire de țară:

*țăranii și-au pus cămăși de sărbătoare
cum crinul alb grăit-a cu Hristos:
curatul lor dumnezeiesc mă doare
îngerii mă cutreier` pân` la os*

*se duc în moarte cum la sfânta liturghie
se duc pe îndelete și smeriți:
ei știi că între lumi nu e frânghie
că viii și cu morții-s fericiți*

*e-atâta liniște pe masa cu lumine
sicriele sunt tronuri de-mpărați
neamul acesta liniștit tot vine*

*umplut-au cerul Craii din Carpați ...
țăranii mei – stăpânii de moșie
nu mor: veghează totul sfânt să fie! (Țăranii mei, p. 14).*

Adrian Botez nu se joacă, el declamă sincer. Temele sale sunt fundamentale, istoria este rațiunea de a exista, de a crește urmași. Poemul este un exemplu de afirmație irevocabilă. Ecoul vine din nemoarte. E un rai pe care nu-l putem pricepe, colinzi care mișcă vremurile, prezența luptătorilor precum Ștefan Vodă, lupta cu cei care dărâmă limba română și spiritul mioriței, epopee de țară, sonetul de seară... *Poetul* apare ca o prezență copleșitoare, activ în timpuri grele și-n iubire, are o cheie a vieții sale, un sonet, vede războiul metafizic, copleșitoarele idei din cărțile scrise și citite, adevărul, cavalier al cuvintelor. Firul poeziilor urmează o istorie aparte. Istoria celui care vede, văzătorul. Poetul poate fi judecat, peste toate, umbra lui marchează vremea. „*am uitat – al naibii – lumii să mă nasc/ am ieșit din cântec și iubire – trist:/ mai de văz e-n pădure orice vreasc/ decât plânsul meu de-amurg – în ametist*” (*Sonetul celui care a uitat să se nască*, p.70).

Într-un ciclu cu rezonanțe teologice, Adrian Botez abordează direct problema: *Dumnezeu, lumea și omul*. O temă aparent uzuală, dar poemele sale dovedesc că nu cunoaștem Creatorul, creația, energiile care ar putea să ne poziționeze sub aripa divină.

Există în carte lucruri spuse pe nume, un umor negru, explozii de extaz și de tristețe, o ironie amară. Când privim spre Dumnezeu, ne vedem micimea. Suntem la sfârșit de perioadă istorică, există un abator cosmic! Poetul relevă o pervertire a minții, o foame de dreptate pe care sistemele sociale nu o pot astâmpăra, e nevoie de curăție sufletească, un carnaval ratat, un hotel al rataților, o Apocalipsă care ne apasă. Disperarea celui care realizează finalul este la apogeu: *Sfinxul – copleșit de inutilitatea singurătății – s-a sinucis* (p. 142); *lumini dispar – felie cu felie* (p. 131); *strig după sfinți – ca scos din/ minți: doi bani nu face/ a geniului crispere* (p.130).

*vezi dacă s-a încărcat
celularul: vreau să dau un ultim telefon – către
una din constelații – nu importă către care
anume – pentru a-mi face loc – cumva – între
lumini și văpăi – spre a putea medita
singur și liniștit – despre
zădărnici (un ultim telefon, p. 144).*

Riguros în creația sa, se poate observa o anumită oboseală, poetul renunță la normele gramaticale, o face ostentativ. E o revoltă în fața căderii-n ruină a lumii. Versurile sunt frânte asimetric, e un semn al zădărniciiei. Se simte fiorul dulce al poeziei populare, unele poeme au un ritm special, altele sunt zidite-n iluzoriu. Tema veche, pusă în circulație de Solomon în *Eclesiastul*, cartea Bibliei, se reactualizează: *Deșertăciune a deșertăciunii... Vânăre de vânt*. Teme care au marcat marile creații ale umanității.

Marile idei biblice străbat volumul, ele țin pe umerii de cuvinte această zicere, acest imn, baladă, psalm și pildă... Resursele poetului se potențiază în acest fel, istoria se deslușește doar în prezența lui Hristos... În repetate rânduri, poetul invocă această prezență, care modelează istoria.

Ultima parte a cărții se numește *Amin*, o concluzie la final de vreme. Omul în fața istoriei, cu limite, cu slăbiciuni, cu bucurii, cu erori. Un om posibil să fie salvat prin har... Temele sunt ale omului fragil și puternic în același timp: Etapele vieții, bătăliile care le duce în viață, convorbiri esențiale, răstigniri care marchează timpii, vârsta de aur, rețeta nemuririi, sonetul istoriei și... finalul. *„cine nu știe cum să moară/ nu merită decât*

*uitarea:/ ne-ai învățat cum se măsoară/ pas de-nțelept râvnind la zarea...” (convorbirea mea cu moartea, p. 160). Sunt poezii care copleșesc prin intensitatea revelației, precum *Repetabila răstignire*. Păcatul omului marchează planul lui Dumnezeu de salvare: „*ce să facem – Sfânt Părinte?/ munții sunt în scapăt:/ iar te-i răstigni cuminte/ s-o luăm de la capăt...”* (p.164).*

Sfârșitul aduce un bilanț al vieții. Omul responsabil trage linie și, în fața morții, recunoaște: „*nu mi-e să plec – dar nici să stau nu-s vrednic/ am istovit un stoc de răstigniri/ eu nimănui nu am fost sfeșnic... - sfetnic.../ ci doar pocal cu sânge de jigniri”* (Final, p. 176).

Patria-Ion, Patria plină de har, Patria spirituală a românilor. Cu acest volum Adrian Botez pune în evidență mitul românilor, calea sacră, luminată, care lămurește originile, sensurile și menirea. Patria este una la care se ajunge prin credință, nu prin vedere... Transmiterea sensului în istorie, se face pe cale orală, de la tată la fiu, poezia este una dintre căi, poetul și-o asumă. De reținut că preoții lui Zalmoxis foloseau poezia. La fel, cărturarii evrei, foloseau poezia (psalmul) pentru a transmite legea (normele de viață primite de Moise de la Dumnezeu). *Balada Kog-a-Ionului intră în specia genului epic*, de fapt un amplu poem narativ, fără a omite accentele lirice. Pe ecranul imaginar al cărții se proiectează evenimente eroice, având personaje remarcabile, ivite din timpuri istorice, fie din actualitate. Unele au fost legende, alte vor deveni legende. Adrian Botez folosește modul de exprimare profetic, cheamă natura ca martoră a evenimentelor, cerul se schimbă sub puterea luminilor, planurile dinamice apocaliptice se mișcă spre un mesaj de înălțare. La Adrian Botez, poezia nu este un experiment, un mod de a afirma, este un mod de comunicare a marilor comandamente ale istoriei, ale lui Hristos.

Acest gen de carte merită o analiză mai profundă, în detaliu. Poemele se sprijină pe o țesătură ideatică complexă și profundă.

Izvoarele de unde vin?

„ – *da – sunt lacrimi de fericire – iscate de/ sub pământ – de acei ochi închiși ai lui/ Ion – care visează - visează/ înfrigurați și-nversunați/ visează – de dincolo de orișice/ viață ori moarte”* (*Ion – Patria mea*, p. 8).

Și putem afirma că poetul este în plin ritual, preot al cuvintelor: „*altarul de din pădurea de lumină/ unde sărbătoresc iar muguri verzi/ își cheamă cerbii la ruga bizantină/ și sui spre slavă până când te pierzi”* (*Altarul din pădure*, p. 170).

Iulie, 2016

V. ADRIAN BOTEZ ÎN ATENȚIA OAMENILOR DE CULTURĂ DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE

APRECIERI CRITICE (SELECȚIE) ASUPRA OPEREI LUI ADRIAN
BOTEZ... DE-A LUNGUL TIMPULUI...

(parțial; material pus la dispoziție de Adrian Botez)

ROXANA SORESCU, cercetător științific principal I, Institutul de Istorie și Teorie Literară “George Călinescu”-București:
”*În critica literară românească nu există, deocamdată, lucrări de acest tip. Prin lucrarea Spirit și Logos, în poezia eminesciană, dl. Adrian Botez este un precursor. Pe drumul pe care înaintează se vor buluci multe persoane, ce vor confunda bolboroseala extatică, cu foarte severele discipline, care sunt Mistica și Inițierea în domeniul spiritual – dar acesta este riscul oricărei cercetări înnoitoare. Dl. A. Botez repune în discuție, dintr-un unghi inedit, întreaga viziune asupra poeziei eminesciene și a stării de revelație poetică, în general (...)*” (cf. *Aprecierile Comisiei de doctorat*, 14 februarie 1997, în cadrul Facultății de Filologie a Universității “Al.I.Cuza” – Iași – în legătură cu lucrarea *Spirit și Logos, în poezia eminesciană*, devenită cartea *Spirit și Logos, în poezia eminesciană – pentru o nou tip de hermeneutică, aplicată asupra textului eminescian* - Ed. Rafet, Rm.Sărat, 2005).

”*Adrian Botez este autorul unei poezii care se caută cu un aer definitiv și se găsește, se neagă afirmându-se, e reconfortantă, reziditoare.*”

AUREL RĂU, redactorul-șef al revistei clujene *Steaua* – în *Prefața* la vol. de debut, *Jurnal din marea temniță interioară*, Axa, Botoșani, 1998)

”*Poet metaforic, cu o schemă prozodică inconfundabilă, Adrian Botez începe să devină un nume în lirica românească.*”

VALERIU ANGHIEL – în revista *Pro-Saeculum*, noiembrie, 1998

”*Am citit comentariile la VOSHOPOLEA [Prigoniții cavaleri ai Mielului, Ed. Fundației Aromâne “Dimândarea părintească”-Buc., 2000], marele poem lirico-epic al lui Nida Boga, cu sufletul la gură!*”

*Având sentimentul că ascult una dintre cărțile de căpătâi ale lui Johann Gottlieb Fichte, „Cuvântări către națiunea germană (Reden an die Deutsche Nation”, 1809). (...) Și noi, românii, avem nevoie de astfel de impulsuri de suflet, într-o vreme a destructurării noastre (...). Un discurs ofensiv este întreaga carte a profesorului Adrian Botez, din *Adjud*, un discurs substanțial patriotic, adesea cu îndreptățite accente vaticinare (...).”*

HRISTU CÂNDROVEANU – în revista *Deșteptarea aromânilor*, Anul 11, nr. 10 (127), octombrie 2000

“Amițios, profund, cu gust pentru textul de anvergură cărturărească, Adrian Botez respiră lejer în aerul tare al ideilor, oricât de înalte, provoacă adevărate cutremure în conștiințe, cu proiecții devastatoare în plan moral și intelectual, experimentează fără să aibă neapărat vocația experimentului, reușind - în cele mai bune pagini ale prezentei epopei [<<EPOPEEA ATLANTICĂ>>*] - să producă adânci revelații în dimensiunea estetică și ontologică. (...) Poet, în primul rând, cu serioase cunoștințe magico-mitologice, cărturar de aleasă stîrpe, bătut de aromele din altare, atins de nimbul sacru al icoanelor și aerul tare al ideilor, prozator și eseist, din rezerva din ce în ce mai restrînsă a erudiților autohtoni, luptător cu har pe drumul Binelui și Frumosului, Adrian Botez este un gânditor și un scriitor pe deplin matur, viguros și competitiv la nivel național.”*

MIRCEA DINUTZ - în revista *Pro-Saeculum*-Focșani, nr. 3-4, iunie-iulie, 2005: art. *Adrian Botez - un cavaler al Graalului*

CONVORBIRI LITERARE (Anul CXLI, iulie, 2008)

Vitrina cărților

EMILIAN MARCU

(4) **Adrian BOTEZ**, *Ruguri – România sub asediu*, Editura Carpathia Press, 2008, 200 p. cu o Postfată de Artur Silvestri.

Preocuparea, apropiată de patimă, a lui Adrian Botez, de a lumina cititorul în problemele fundamentale ale viitorului României contemporane, teme fundamentale de natură doctrinară, dar și ideologică, de antropologie culturală, străbat, de la un capăt la altul, întreg conținutul acestei cărți.

În context de natură divină, Neamul Metafizic Românesc este privit într-o adevărată transcendență, în triada: Trecut, Present, Viitor, ca

semn al rugului care și arde (purifică), dar și luminează („în-lumină”). „*Puțin contează, în macroistorie, cât de puternic ai fost 70 sau chiar 100 de ani – dacă n-ai lăsat, în urma ta, fie și o cărămidă (arsă!) folositoare construcției uneia dintre treptele evoluției spirituale a Neamului tău, în particular, și a Planetei Spirituale Terra, în general!*” - justifică Adrian Botez întregul demers al demers unic, în „*Argument unic*”,

Religie, Patrie și Neam, Învățămint și Cultură, Probleme sociale, Mari probleme spirituale naționale și internaționale, Problema aromânilor: Aromânii – „frați di mumă și di-un tată” sau Trecut, prezent, viitor și... soluții de continuitate, sunt capitole fundamentale în această lucrare.

Teme de excepție în destinul României prezintă Adrian Botez, teme de interes general pentru nația română, mereu văzută în raport cu divinitatea.

„*Însă autorul fiind un gânditor cu înrîuriri ocultiste ce socoteste că istoria, chiar dacă aparentă, nu-i decît documentul unor «căderi succesive» pînă la «epoca de fier» contemporană, acțiunea cu rost de îndreptare este de la sine înțeleasă și include manifestări cu extensiune, avînd efecte și mai mult ca sigur o dezvoltare în direcția atitudinilor colective*” – spune Artur Silvestri în *Postfață* și autorul chiar asta propune – atitudini colective în aceste *Ruguri* – pentru că: România este sub asediu. Numai cine nu are ochi de văzut și urechi de auzit nu crede. În rest...

Postfața la RUGURI . ROMÂNIA SUB ASEDIU, Ed. Carpathia Press, Buc., 2008

ADRIAN BOTEZ: IDEOLOGUL „NEAMULUI METAFIZIC”

Literatura lui Adrian Botez, moldovean de Nord (n. 1955, la Gura Humorului), s-a făcut cunoscută târziu, apărând dintr-o dată în conformație matură, ca și Minerva din capul lui Jupiter, și constituind – și în această ordine – „*un caz*”. Opera este întinsă, diversă și consistentă, căci autorul are nu ușurința de a scrie în manieră torențială, ci o continuă stare de trezie - și se manifestă cu atitudine cam în orice clipă definitorie. Desfășurată în episoade de unde se deduce entuziasmul, aproape antic, în a comunica - aceasta s-a exprimat, la început, cu precădere în lirică, unde bibliografia este relativ vastă: *Jurnal din marea temniță interioară* (1998); *Rog inorog* (1998); *Povestea*

unui colecționar de audiențe (2003); *Epopoea Atlantică* (2003); *Eu, barbarul* (2005); *Crezuri creștine – 70 de sonete cruciate; Van Gogh – perioada Borinage (tumorile artei)* (2005); *Nu mai ridicăți din umeri!* (2007). Însă dincolo de cantitate, **poeziile nu au vârstă și sunt cu neputință a se descrie formule de stil ori categorisire curentă. Nimic aici nu-i „modern”, după cum nici nu este „romantic” ori „clasicist” = căci, ilustrând o atitudine devoționistă unde stările de mari intensități metafizice aduc sufletul în pragul abisului, poetul iese din timpul evoluțiilor exterioare care, esteticește, sunt doar convenție. Rezultă că o clasificare stilistică este și ea de nefăcut, afară numai de alăturări în asimetriile condacului, ale irmoaselor și în poetica de împiedecări emotive, cu tradiție la noi de la Dosoftei și până la Vasile Voiculescu și „*Comornicul*” lui Sandu Tudor. Muzicalitatea, deși subînțeleasă, nu-i aici nici *belcanto* și nici mecanism de simetrii perfecte în felul medieval, trubaduresc, ci denotă o muzică interioară, de cântec șoptit în maniera misticilor de Bizanț ori a cântăreților de tabără militară. Căci poetul are atitudine mai degrabă de prooroc, vituperând ori închipuind mari desfășurări involburate pe pânze sufletești uneori memorabile.**

Însă, mai degrabă decât poet, **Adrian Botez este un ideolog și, mai recent, un predicator profetic**, ce socotește că esențiale nu sunt „*creația*”, în aspect laic și circumstanțial - și că, indiferent de context, anumite teme și atitudini au precădere, din optica unui „*imperativ colectiv*”. Felul lui de a îmbrățișa o responsabilitate morală, ce depășește simpla condiție de „*individ*”, este radical diferit de „*individualismul*” creator, unde aventura intelectuală se impune adeseori și este preferată. Evoluția se produce treptat, însă în timp scurt și solid prin cantitate, căci și sinopticul de cărți tinde să impună atât ca număr, cât și din perspectiva acumulărilor temeinice.

dr. ARTUR SILVESTRI

11 iulie 2010

LUMINIȚA ALDEA, art. SCRISUL CA DESTIN - Impresii legate de poezia domnului Adrian Botez – în revista electronică Romanian VIP – revista românilor de pretutindeni, Sydney/AUSTRALIA, 12 iulie 2010

NU POT TOMNI...

[...] **MAESTRUL DE CEREMONII** Adrian Botez [...] este cel coborât din Septentrion, cu herb voievodal în pecetea Cuvântului, ursit de ursitoare ușor, legendar și angelic, pe bună dreptate, **CEL MAI BUN** (!!!) din generația noastră! (a se vedea că și eu, cu modestia de rigoare, mă „*trag*” din secolul trecut, ba chiar din mileniul trecut!)... Desigur, și cându-i supărat și scârbit de slinul șișurilor primite fățiș sau pe la spate, sub forma zâmbetului deocheat, Maestrul găsește puterea (nu-i da, Doamne, omului cât poate duce!) să-și desferece baierile Harului, cu care a fost dăruit de Cel de Sus, încă înainte de a veni în **LUMEA CEA REA**, și să toarne, în slove de foc și de aur, povești nemaipomenite, despre lucruri adevărate și oameni altfel, să rostuiască lumi și perspective numai de el văzute, să cânte, până la sațietate, despre miturile primordiale - pe care, orbi fiind, noi nu le vedem nici dacă “*le-atingem cu mâna*”, să-și dăruie Românilor inima sa, mai mereu încrustată cu mireasma basmelor coborâtoare din Țara Bucovinei (trecute pe nedrept într-un ochi străin), să mute și munții din loc, cu credința sa în Absolutul Ființării Hristice!

VI. CÂND ADRIAN BOTEZ ÎNTREBĂ...

Dialog despre literatură, credință, viziune

VI.1 INTERVIU CU POETUL CONSTANTIN STANCU

1-AB: ...Stimate domnule CONSTANTIN STANCU – am remarcat, de la prima noastră „întâlnire” (internetistică și, apoi, epistolară), o sensibilitate aproape maladivă a omului Constantin Stancu, egală cu aceea a Poetului/eseistului/criticului Constantin Stancu (folosind alte cuvinte, Poezia dvs. îl exprimă perfect pe omul care o scrie... – lucru rar întâlnit în literatura contemporană, grav histrionizată... – sau, cel puțin, în cea de înaltă și autentică valoare! – iar dvs. aveți o capacitate de vizionarism poetică și de empatie critică mult peste medie!). Cum se împacă THEMIS-Zeița Oarbă (ȘI, CEL PUȚIN ÎN TEORIE, DURĂ!) a Justiției (ați absolvit Facultatea de Drept, sunteți, actualmente, jurist/consilier juridic...), cu inefabilul, uneori serafic, al Poeziei dvs. ?

CS - Răspuns:

Extremele se ating. Sunt sensibil pentru a putea primi unele lucruri, sunt riguros pentru a le putea organiza și a le da o finalitate. Privind la ceea ce scriu, în parte cronică, nu este exprimarea unui critic, ci a iubitorului de poezie care mai alcătuiește un poem pe o temă dată, un poem al relației. Nu am pretenția de a fi pus în categoria criticilor de profesie, ci a prietenului care propune o operă ce ar trece neobservată. Aștept să trec la proză, e momentul în care voi putea fi altceva în felul meu de viață. În Vechiul Testament, preluat din Biblia tradițională, scrisă de evrei la început, Dumnezeu este bun și drept, iar mila și îndurarea se împletesc cu justiția divină. Interesant că la evrei bun și drept se exprima printr-un singur cuvânt, deci aici este rădăcina, cuvântul care poate cuprinde viața în cupele sale. Și trebuie să sorbim cupa întinsă de Mâna Divină. Nu mai cred în metafora zeilor și a zeițelor, ci mă focalizez pe UNU, adică ființa TRIUNICĂ. În fond apa mărturisește pe pământ: lichid, gheață, abur, toate apa din care suntem plămădiți alături de țărână, dar nu suntem... noroi ... (vezi Nichita).

2- AB: Poezia dvs. vine (cum frumos zice confratele dvs., Poetul hunedorean și prieten comun, Ioan EVU: Trăind în spațiul mirific al Tării Hațegului, acest poet cu chipul sculptat într-o stâncă a Retezatului are în privire ceva din transparența adâncă a lacurilor montane) dinspre dumnezeiescul și stră-istoricul Ținut al Hațegului. Ce și cât considerați dvs. că datorați (peste ce a spus, cu atâta dreptate, Ioan EVU!), din punct de vedere al “poeticului poeziei” dvs., acestui ținut, la care românii n-au învățat, încă, să se închine?

CS - Răspuns:

Țara Hațegului este o zonă interesantă, iar prietenul, vecinul și prozatorul Radu Igna a prins ceva din miracolul acestui loc despre care au scris mulți oameni mari, nu au putut face abstracție de țară ca țară. Cartea sa despre vocația culturală a Tării Hațegului este un document care nu ar trebui să treacă neobservat.

Nu pot spune nimic despre această legătură, dar Densușianu scria despre poezia pământului, simțea poezia locului, a intuit bine stare pământului. Ca tânăr am fost pe Retezat, iar mai nou, fenomen recunoscut public, această zonă este printre cele mai frumoase din lume. Ori frumusețea care tinde spre absolut, vine de din Dumnezeu. Aici a fost în vechime un important adânc de mare, aici, pe dealurile Hațegului unii au crezut că a fost cetatea lui Decebal !! Sunt astfel de speculații, istoricii nu admit aceasta, dar pe dealul Hațegului a fost o cetate cândva, o vatră, apoi toate monumentele existente care înseamnă istorie, mit, legendă, viață de om simplu și de voievod.

Aș invita pe orice la un traseu în Munții Retezat, acolo s-a mai păstrat ceva pur și apoi să prinzi păstrăv din apa de munte, ești pe altă planetă, ori deja trebuie să faci un reportaj de pe această planetă...

Sunt multe de zis, dar trebuie să înțelegi că pământul pe care stai e uneori sfânt. La mânăstirea Prislop simți că ești pe o gură de rai, asta se simte, locul are ceva mirific. M-am rugat în locașul săpat în stâncă de Ioan de la Prislop și am simțit ceva că-mi atinge fruntea deși nu era nimeni acolo, era poate Duhul Sfânt, e ceva ce se trăiește și nu trebuie să privești neapărat la sfinți, ci direct spre Dumnezeu, cu mult curaj...

Bea apă din izvoarele din Retezat și nu te sature, deși nu are gust, nu e poluată, adică atinsă de păcat... Fă un culcuș din cetină de brad și dormi sub stele, repeți povestea Părintelui Avraam ...într-un alt loc ...

3- AB: Faptul că ați “evadat”, o vreme, în lumea Bucureștilor, este resimțit, de dvs., ca o perioadă de “dezertare” moral-spirituală, sau este doar o modalitate de a “înțeți focul prin depărtare de origini”,

de a învăța, mai din afunduri, să iubiți Munții Sfinți ai Hațegului? Cu adevărat, acum, întors în Hațeg, vă simțiți re-întors în Paradis...?! – cel puțin din punctul de vedere al spiritului omului terestru...? Expresia dvs. poetică, din Pomul cu scribi (“acolo, în Retezat, poți scrie o scrisoare de dragoste/direct pe tălpile lui Dumnezeu”sau: „mă prind cu ambele mâini de marginea cuvântului/și urc spre răsuflarea ta, Doamne...”), exprimă optim, ceea ce simțiți pentru tărâmurile magice, unde v-ați întors?

CS - Răspuns:

La București am ajuns datorită fenomenului migrației forței de muncă specifică în capitalism, dar acolo, într-un apartament simplu, am dus o viață de călugăr, am citit în afara programului de muncă, am fost la Muzeul Țăranului Român, la Muzeu Satului, la Muzeul de Artă, nu am întâlnit pe nimeni important acolo, era imposibil, un om sensibil nu poate intra în contract cu o lume a interesului. Capitala nu vede Provincia, Provincia este deja altceva decât cred cei de acolo. Doar cutremurul va face legătura, atunci toți vor sări în ajutor, altfel... Am scris în timpul liber și m-am lăsat scris, presiunea capitalei te face să explodezi, iar eu am preferat să explodez în operă... Hațegul e Vatra. Aș fi dispus la o nouă experiență altundeva, dar m-aș întoarce la Vatră, ca un soldat la final de ciclu ...

4- AB: Sunteți de o discreție (orfică și umană) și de un perfecționism de bijutier care, cel puțin pe mine, mă fac să cred că veniți din altă lume...Este în firea dvs., înscrisă dintotdeauna, această discreție?!... sau v-ați construit-o, ca stare prin care vă alimentați confortul dvs. spiritual, necesar caligrafierii Poeziei dvs.... – ...sau este, mereu, un dar al “ursitoarelor hațegane”, un fel de testament al Țării Hațegului, pe care spiritele superioare ale locului v-au “ținut”, cu jurământ, să-l respectați, dacă vreți “să vă fie bine”...?

CS - Răspuns:

Scriu sub imperiul inspirației, apoi revăd textele de mai multe ori la intervale de ani, chiar, mă dau puțin înapoi, în moarte, vorba poetului, ca să am perspectivă, ca să înțeleg. Psalmistul spune că Dumnezeu își purifică Cuvântul de șapte ori, ca aurul sau argintul, pentru a-L face pur, ori asta cred că trebuie să facem și noi, oricum Dumnezeu ne purifică de șapte ori pe cei aleși, pentru a ne face ființe..., puse deoparte ... Nu mă grăbesc, deși din punct de vedere al eternității, e o grabă... Cărțile mele includ mai multe volume fiecare, nu am avut știința

marchetingului, dar apar destul de rar, nu cred că un poet se poate exprima prea mult, câteva poeme este opera sa, restul e o repetare, un cancer de cuvinte, sună bine, dar e o repetare undeva, un ecou și nu e bine să abuzezi. Numărul de cărți nu este egal cu valoarea deși e posibil acest lucru, dorim să facem planul cincinal în patru ani, dar nu este așa, trebuie să ai răbdare cu tine, Dumnezeu are răbdare cu tine, opera este altceva... Între cuvinte este o relație strictă, Biblia are o structură matematică, de aceea nu se poate adăuga nimic, nu se poate scoate nimic... este exemplul... Nu este ceva contradictoriu, dar este paradoxal, ea oferă exemplu, interesantă istoria Bibliei, e prea interesantă până a ajunge la canon, adică la unitatea de măsură...

Nu vă plac profeții? Nu vă plac pildele? Nu vă plac psalmii? Nu vă plac regulile spuse de Dumnezeu prin Moise? Nu vă plac faptele oamenilor lui Dumnezeu? Toate se leagă... Moise a scris și cât s-a codit să meargă în lucrare... dar trebuia să fie martor și să scrie, bâlbâitul nu era o scuză, cineva trebuie să vorbească oamenilor... Pavel a fost aruncat de pe cal pentru a scrie epistole și încă din închisoare... De aceea artistul trebuie să se retragă apoi din viață, pentru a se exprima, apoi înapoi în lume, apoi... Brâncuși a trăit ca un țăran la Paris, dar a sculptat cu lumina, trebuie să învățăm că nu scriem numai folosindu-ne de cuvinte... Brâncuși a câștigat procesul contra U.S.A. care îl acuzau că face trafic cu metale interzise, deși el își ducea operele la americani... curios, dar toate lucrurile lucrează pentru binele celui care folosește lumina în opera sa ...
5-AB: Cât valorează, SINCER, pentru dvs., "Gloria Artistică" – AZI?

CS - Răspuns:

Câțiva oameni beți încercând să danseze vals pe masa de ospăț, cocoțați acolo, să-i vadă lumea, pe o melodie de manea... sentimentală... Dar nu-i vede nimeni, doar muzicanții care așteaptă bacșișul... Și BANCHETUL este pregătit de Dumnezeu ...

Vă place cum a murit Elvis, mai rău ca un câine, atunci ce e gloria? Dar M. Jackson... mai rău, nu mai avea trup parcă și sunt considerați... vedete...

6- AB: Vă rog mult să le vorbiți, mai pe larg, cititorilor noștri, câți vor fi fiind ei, despre inițiativa dvs. de a crea o revistă electronică online: costyconsult.wordpress.com

Am această rugămintă, pentru că unii dintre membrii cenaclului revistei Contraatac (evident, dintre cei cu talent autentic, obsedați, ca lunaticii, de literatură și de scrierea ei-Revelație a sinelui) mă

întreabă cum se pot face “auziți”, prin ce au de spus... – și eu le-am spus că Și prin revistele literare online o pot face...

CS - Răspuns: Modul acesta de a ieși spre lume cu poemele tale nu este poate cel mai corect, nu are aceea doză de mister și taină, dar trăim într-un context și ne adaptăm vremurilor. În istorie au mai existat treceri de la un mediu informatic la altul. Când fenicienii au trecut la alfabetul pe care îl cunoaștem, în mare, iar modalitatea de comunicare specifică imperiului Egiptean a fost abandonată treptat, a fost un șoc, informația circula mult mai repede, era mai ușor de transmis epistole de la un om la altul, le puneai într-un baston de bătrân orb și inamicul nu știa nimic, dar omul tău de la capătul drumului de orb, știa ceva. A fost o reformă severă în imperiu lumesc. Solomon, cel din Scriptură, a colaborat bine cu vecinii săi și a descoperit că aceștia erau buni comercianți și meseriași, chiar și Templul de la Ierusalim a suferit influența artei feniciene, astfel că cel mai înțelept om consemnat în vechime a înțeles că există posibilități mai mari în acea colaborare cu regele Hiram. Invenția tiparului a dus la reformă în vestul Europei și la potențarea valorilor în toată lumea. Trebuie să acceptăm schimbarea, e ca o naștere, simțim durerile, dar ne vom bucura în final, e și mecanismul uitării, uiți durerea până la urmă... Dacă cineva va dori să vadă cum arăta lumea literară din Ardeal, mai ales din zona Hunedoarei, va avea pulsul în format electronic. Apoi necesitatea de a arhiva cumva scrierile vremii, de a le conserva. Informația culturală va fi necesară, chiar dacă nu pare așa. Tendința spre globalizare va impune cultura de nișă care va putea aduce originalitate, mister, va stimula oameni și va lumina cumva eroarea care este în lume încercând să o devieze spre bine. Există destine de excepție în zonă și în Ardeal, ele nu trebuie omise, chiar dacă partea oficială a lumii are alte opțiuni mai de interes material și politic, e nevoie de oameni care să arate cum se face un lucru în mod profund, serios și cutremurător. Nu dau nume, dar ele se impun oricum, o lectură a cronicilor arată că există astfel de oameni. Sunt fenomene care trebuie puse în valoare, care trebuie semnalate, tradiții, eroare umană deși formele nu o arată, idei mărețe etc. Cred că literatura se va muta încet – încet în virtual. Am fost emoționat când am putut vedea un fragment din „codex sinaiticus” – ceva misterios, dar am avut acces la manuscrisul cel mai vechi privind cartea Isaia din Biblie, revista a făcut totul accesibil până la urmă. Trebuie să ne asumăm și riscurile, cei făcuți să distrugă, vor ataca ceea ce li se pare neserios, să iei în serios vremurile, adică, acum când e atât de simplu să distrugi... Și Templul a fost distrus de mai multe ori, dar s-a ajuns la Templul

trupului omenesc în care Dumnezeu pune valoare. E nevoie de răbdare, însă, fructul trebuie să se coacă și se va face în timp, dar o cetate pe un munte înalt va fi observată până la urmă. E nevoie de timp, însă, pentru a urca muntele...

7- AB: Există ceva specific poeziei Ardealului? Ce anume? Și dacă există acest "ceva" inexprimabil sau exprimabil, va rămâne el, în vremile ce vin ...- neîntinat și neschimbat, precum lucrările dumnezeiești?!

CS - Răspuns:

Da, seriozitate, consistență și oamenii nu cedează așa de ușor modelor trecătoare. Influența culturii vestice în Ardeal este evidentă, e mai multă seriozitate, artistul își asumă destinul mai altfel, cu suflet. Nu trebuie exagerat, dar Ardealul are o culoare aparte în imaginea de ansamblu a literaturii române. Temele sunt fundamentale: natura, familia, iubirea, revelația, preocuparea pentru problemele necesare ale umanității. Este o tradiție începând cu Palia de Orăștie, cu Țiganiada, cu Densușianu, sunt locuri mirifice demne de prins într-o carte, cu legende, mituri sau oamenii extraordinari.

8- AB: Cum este simțit Dumnezeu, în Ardeal? Oare această "presimțire"/intuiție/vizionarism vă face să pregătiți (printre alte numeroase proiecte literare!) volumul de poezii : Poemul care se scrie singur?...după Ecou de Psalmi...?!

CS - Răspuns:

În Ardeal creștinismul este mult mai relaxat, sunt multe culte creștine, iar viața socială este dominată de acestea la modul implicit. Ardealul este poate cea mai liberă zonă din lume în ce privește credința, e un exemplu. Influența reformei din Europa a marcat zona, dar creștinii ortodocși sunt numeroși și prezenți. Cultele evanghelice aduc un plus de creativitate și contribuie activ la formarea de oameni de caracter. În general în Ardeal oamenii citesc mai intens Scriptura ceea ce îi face mai buni, e o latură care influențează viața socială. De reținut că în acest context de libertate, lipsesc cultele neautorizate, cele... originale în felul lumesc...

La nivelul personal, deși am fost format în socialism, după anul 2000 am dedicat o mare parte timpului studiind evoluția Bisericii, a Creștinismului de-a lungul timpului, convins că înainte de 1989 ni s-a ascuns o bună parte din istoria lumii în acel fel de a privi omul. Am descoperit valori fundamentale care stau la baza existenței, fără speculații sau erori, ci pe baza Evangheliei, a marilor profeți, a legalismului revelat lui Moise, a

literaturii sapiențiale din Scriptură. Am căutat să învăț în fiecare zi de la Dumnezeu prin Cuvântul Său, în mod direct, „on line”, ca să folosesc un termen la modă. E cea mai înaltă școală, în Scriptură există tot ceea ce este necesar pentru o viață de om.

Să nu uităm opera poetică semnată de Lucian Blaga, cel care a dat o linie corectă poeziei, care ne-a învățat să ascultăm cum razele de lună ating fereastra, iar credința străpungea versul. Revelația poetică serioasă vine pe această linie: versul/ textul Bibliei... Să nu uităm că din punct de vedere scriptural omul este opera de artă a lui Dumnezeu... adică, viața noastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu...

9- AB: Cum vedeți dvs. noile vremuri – din punctual de vedere al tinerilor care chiar vor să-și facă din poezie un mod de viață? Nu mă refer la vreo remunerație, ci la posibilitatea de a-și face auzite strigătele “de pești” ale emoției poetice, sau opiniile despre forța Spiritului, care, dacă încă nu poate domina lumea noastră, ei (“nădăjduitorii”...) sunt siguri că o va face, într-un viitor nu foarte îndepărtat? Sau credeți că însăși această “naivitate” este premiza ratării vieții lor, cum li se spune lor de către unii, chiar în școală?!

CS - Răspuns:

Poezia a rezistat de-a lungul timpului pentru că toți cei ce au scris nu au fost plătiți, ei au scris pentru că scrisul e un mod de cunoaștere, de trăire, de realizare... Ce au primit cei care au scris Evanghelia, mânați de Duhul lui Dumnezeu? Cei mai mulți au sfârșit în mod trist și groaznic, dar au murit împăcați cu Dumnezeu. Poetul se poate împăca, la modul spiritual, cu Dumnezeu și asta îi aduce liniște...

E nevoie de poezie în multe domenii ale vieții ca: viața creștină, publicitatea, jurnalismul, dreptul, teologia, formarea continuă etc. Cineva care scrie poate fi un bun avocat pentru că textul său va convinge. În Biserică e nevoie de multă frumusețe, pentru o mărturie a vieții de creștin, pentru textele cântărilor religioase, pentru cântarea de suflet care lipsește lumii. Cel care scrie și lucrează în publicitate va găsi metafora care să convingă. E nevoie de cei care scriu pentru ca viața noastră să fie mai frumoasă prin modul în care comunicăm. Produsul artistului nu este opera în sine, ci viața sa în armonie cu ceilalți în această lume, opera este efectul acestei vieți.

Cine nu dorește să aibă o viață frumoasă?

Scrisul e și o frumoasă terapie, terapia de a reuși, de a nu fi singur și a nu o lua razna, este important să te salvezi, pentru că într-o zi, tot scriind ajungi să descoperi cum Dumnezeu scrie viața ta în carnea ta și atunci

mântuirea este aproape, poate deveni reală, comunică cu Cel Prea Înalt. Toți mai scriitori au scris despre Iisus, despre întâmplările Scripturii, a fost o obligație existențială... Verificați, citiți-le opera ...

10- AB: Se clamează, de ani mulți, inutilitatea Poeziei – și, culmea, până și bogătașii, politicienii etc. se simt extrem de măguliți de “onorurile useriste”...Cazurile cele mai cunoscute: ex-Premierul Radu Vasile/”Mischie” și ex-Ministrul de Finanțe al României, focșăneanul Varujan Vosganian... Comentați, vă rog, acest aparent paradox...

CS - Răspuns:

Paradoxul dă sens, el relevă ceva ascuns. Oamenii politici scriu pentru a se vindeca de timiditate, de păcate și pentru a arăta lumii că sunt „cineva”, adică au ceva de adus lumii în plus. Au și bani să-și publice operele, dar asta nu exclude ca un bun scriitor să fie și ministru, cum a fost Sorescu. Din păcate pentru Nichita nu s-a găsit un ministru, pentru că Ministerul Poeziei este un non-sens la politicieni, dar e un Minister al Turismului... Romanul lui Rebreanu *Gorila* arată multe din viața politrucului, un roman solid...

Scriitorul nu este inutil, din păcate nu este încă văzut, iar scriitorul are încă mentalitatea că este un paria pentru societate. Nu este așa, Liiceanu s-a realizat că editor – om de afaceri, Baconsky a fost consilier prezidențial, firma de publicitate care l-a lansat pe Domnul Băsescu este condusă de un teolog, ziare importante sunt conduse de scriitori, sau la care activează scriitori, sunt scriitori în mediul academic, la universități etc. Scriitorul fără o specializare bună într-un domeniu nu va reuși, nu uita că Sfântul Apostol Pavel a fost făcător de corturi, iar corturile era o afacere serioasă, pentru armată, cler, nobili...

11- AB: Cum vedeți dvs. viitorul literaturii poetice românești și mondiale, ținând cont și de atomizarea culturală a României, și de contextual cultural (...sau sub-cultural?!), european și mondial? ...Pur și simplu, vă întreb... – nu vreau să dau dreptate celor care spun despre mine că, prin întrebările mele, “terorizez” interlocutorul, voind să-i “suflu”/impun și răspunsul...

CS - Răspuns:

Operele românilor trebuie traduse și prezentate lumii, aici e nevoie de efortul statului de a se „striga” astfel în lume, dar ca să ajungă acolo, scriitorul trebuie să scrie pur și simplu în limba română. Literatura are

viitor în sensul că ea va fi mai implicată în viața socială, va face corp cu aceasta, devenind mai transparentă, dar existentă acolo. Dați un test pentru un job la Comunitatea Europeană și vedeți ce important este să știi să te exprimi... Din păcate la noi individul nu este verificat la nivel de creativitate, ci de memorie, ori zadarnic ai memorie dacă nu știi să te mulezi pe realitatea societății. Elevii ar trebui învățați să se exprime pentru a putea ajunge la oameni, dar ei sunt testați simplu, pe diverse teorii și când ajung în practică se pierd, nu fac legătura între cu realul și necesarul...

În condițiile trendului spre universalizare se va pune accentul pe standardizare și atunci, cultura de nișă va aduce sporul de creativitate necesar...

Într-o Europă a euroregiunilor cine va da aduce culoare vieții? Toți vor învăța că acoperișul la stână va trebui să aibă o anumită înclinare, prin standardizare, dar stâna nu constă în acoperiș, ci în produsul finit: brânza, care poate fi specialitatea românească ce se vinde bine... Așa este și în literatură, va fi nevoie de oameni care comunice cu oamenii din lume... Să nu uităm că Brâncuși a arătat lumii cum se sculptează cu lumina... era ceva deosebit... Dar oricum oameni de excepție nu se găsesc la colțul străzii, ei au o doză de taină... le place să se retragă și să converseze cu ei, cu Dumnezeu, să dialogheze în eternitate...

De ce nu se alocă fonduri europene pentru traducerea unor cărți scrise de români, așa direct, mulți nu sunt traducători autorizați, dar dacă vor fi atrași în fenomen, chiar ca persoane fizice, ar traduce... Știți câți traducători autorizați au tradus Biblia? Crede cineva că nu e bine ?

12- AB: Reviste online? Reviste "de hârtie"? Al cui este viitorul? De ce? Și, al oricui veți zice că este, E BINE, OARE, CĂ ESTE?!

CS - Răspuns:

Prefer revista de hârtie, dar viitor se va muta în virtual... Lumea se schimbă, nu ne putem opune... Megatendințe!

13- AB: Ce înseamnă, pentru dvs. (dar și pentru românii din diaspora...), colaborarea la reviste online, de tipul celei din Germania, Agero Stuttgart, condusă de dl Lucian Hetco?

CS – Răspuns :

Domnul Hetco m-a încurajat, m-a descoperit la sugestia celui care a fost Artur Silvestri, apoi lucrurile au curs normal, cred că în prezența la Agero am spus unele lucruri care au interesat și nu am tratat superficial niciodată

textul postat acolo. Am fost încurajat de prezența dvs. în paginile electronice, iar Eugen Evu a avut cuvinte de încurajare de asemenea, de cei care au apărut acolo...

La Agero s-au adunat scrieri de ale mele cât pentru o carte, domnul Lucian Hetco a avut răbdare cu noi toți pentru ca românii să poată comunica cu românii. A fost, este și va fi un demers sincer la Agero, am pus suflet...

Eu cred că există o Românie ascunsă politrucului, dar când o va descoperi va fi uimit că românii depind atât de puțin de clasa politică și depind tot mai mult de Dumnezeu care ridică oameni pentru ca românii să fie la ei acasă oriunde. Domnului Lucian Hetco nu i-a fost ușor și nu îi este, este asaltat zilnic cu zeci, poate sute de scrieri și trebuie să depună un efort considerabil, alături de problemele de la serviciu, de problemele personale și multe altele, dar îi doresc să reziste, pentru că a devenit o instituție a românilor fără frontiere, un brand cum susțin unii... Apoi invidia, celelalte tare ale intelectualului care vrea să scrie și să colaboreze la Agero și din acest punct de vedere e greu pentru domnul Hetco...

14- AB: ...Dacă nu aveți dvs. vreo întrebare (mie mi-au rămas, către dvs., sute!) a vă pune singur, ca în orice final de interviu luat de mine, vă întreb și pe dvs., deoarece sunteți unul dintre cei cărora le trimitem, cu multă bucurie, revista Contraatac... – ceva ce, pe mine, mă întreb tot mai des : are, oare, revista aceasta, vreun rost, rol...(cum vreți a-i zice...) în lumea asta, a cărei condiție este agravată progresiv-accelerat, prin atâtea orbiri profunde?! Face bine cuiva, revista asta (cui și de ce, dacă da?!), face rău, cuiva (cui și de ce, dacă da...?!)?!

CS - Răspuns:

Ceea ce am de spus am spus-o în eseu SCRIBUL LA INTERSECȚIA MARILOR BULEVARDE...

Ca o concluzie, cel care scrie trebuie să treacă de la scrisul ca moft la scrisul ca vocație, pentru a fi biruitor... Eugen Evu sublinia că Iisus nu a scris, da, dar Dumnezeu scrie direct pe oameni și că la El ceea ce zice se face, e fulgerarea dintre gândul Dumnezeiesc și faptă, adică: univers, societate, om... Ca să parafrazez psalmistul, glasul Lui nu se aude, dar răsunetul străbate tot universul, societatea, ființa... Noi suntem limitați, dar limitarea noastră ne mână să îl găsim pe El... și să ne regăsim pe noi în oglinda Cuvântului său...

Revista „Contraatac” este una serioasă, iar materialele dovedesc cunoaștere, aplecare, profunzime. Modul în care se scrie acolo este unul

profesionist, dar cu cât se scrie mai bine, cu atât numărul cititorilor scade. E bine, dar nouă nu ne este util să ne reamintim de suferința lui Eminescu, de exemplu, e prea mult, laboratorul poetului ne aduce aminte că e nevoie de studiu, de muncă, de inspirație și asta nu aduce profit, nu poți da drumul la mecanismul țeapa, trebuie să ai un gând curat, spune publicul din sală...

Bani pentru orice revistă sunt, în general. Cei care ar da banii cer însă glasul politicului acolo, sau a interesului, alții ar vrea să fie părtași cu tine, adică detractorii lui Eminescu să stea la masă cu Eminescu, nu au știința rămânerii în umbră, pentru imaginea curată a României, de care toți avem nevoie, mai ales oamenii de afaceri. Ar fi mai bine văzuți și de români și de străini și afacerile lor ar avea de câștigat.

Pentru accesarea de fonduri ai nevoie de logistică, ceea ce scriitorul nu prea înțelege, iar manageri culturali nu prea sunt. Și dacă ar fi, proiectul ar crește exponențial și ar fi nevoie de oameni, iar oameni de calitate nu prea mai sunt. E un cerc vicios aici...

E o situație similară ca la Nova Provincia Corvina din Hunedoara. E un chin pentru Eugen Evu să scoată nu număr. Asta la îmbolnăvit, dar cui îi pasă? Frământările lui au dat naștere la un fond de revoltă personală care afectează privirea limpede și duce la obsesii, dar a mai reușit în ciuda opozițiilor de tot felul. Când urmează să apară un număr la revistă aproape nu poți discuta cu el, e încrâncenat, dar apoi relaxarea îi permite să scrie lucruri extraordinare.

Artur Silvestri se plângea că nu are oameni pentru proiectele sale, dar când Dumnezeu îi trimitea oameni, nu avea timpul și răbdarea necesare pentru a vedea că acei oameni au și ei de scris operele lor și că potențialul este neexploatat, asta l-a măcinat, l-a afectat...

E un preț ce trebuie plătit, pentru asta trebuie să fii pregătit...

Soluția ar fi unitatea scriitorilor, adică o utopie, ar susține unii, dar ar trage foloase cu toții ... Viziunile diferite au dus la rupturi, ceea ce nu ar fi normal, ar trebui să fie acceptată complementaritatea... USSR ar trebui să ofere suport logistic, dar acolo ideea de a fi mai celebru ca altul e mai importantă... E nevoie de cineva curat care să spună adevărul curat...

Sper ca revista să-și găsească echilibrul într-o lume dezechilibrată, iar lui Adrian Botez puterea de a rezista și încrederea că nu este singurul, mai sunt cei care nu și-au plecat genunchii...

S-ar putea ca Dumnezeu să ofere oportunitatea brusc și aș dori să nu fiți luați pe nepregătite ... Poate mai puțină încrâncenare ar fi mai bine, e nevoie să spunem lucrurile cu zâmbetul pe buze...

Personal revista mi-a deschis ochii și spre alte reviste și spre alți oameni, asta este esențial ... De fapt Constantin Stancu și Adrian Botez se cunosc

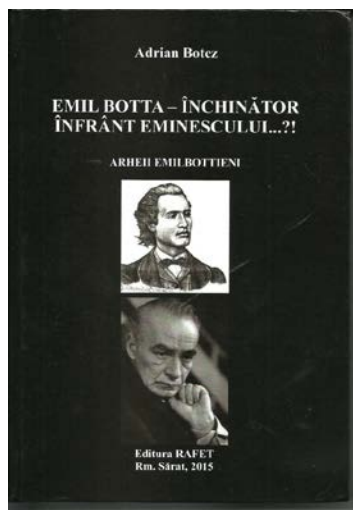
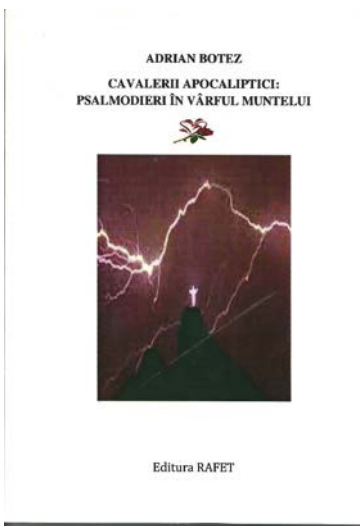
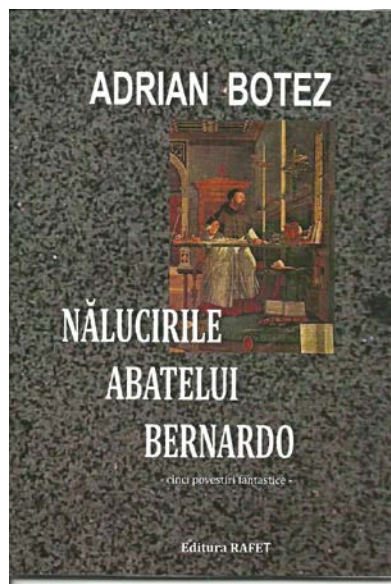
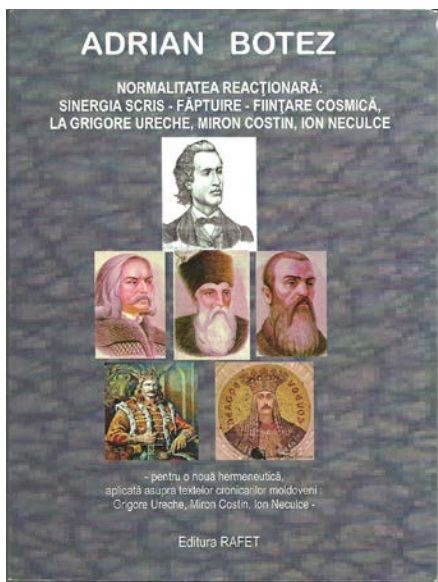
prin ceea ce scriu, e mult, e puțin?

Hai să rămânem în pomul cu scribi, ne va vizita curcubeul oricum...

AB: ...Mulțumesc din suflet! Sunteți invitatul nostru permanent și de onoare, în paginile acestei reviste!

Anexa

Cartea ca spectacol

Adrian Botez
ELIBERAREA DE TREPTE

Editura RAFET
2015

“PROSTUL”
-cincisprezece povestiri
ciudate, cu EPILOG-
de Adrian BOTEZ

Editura RAFET

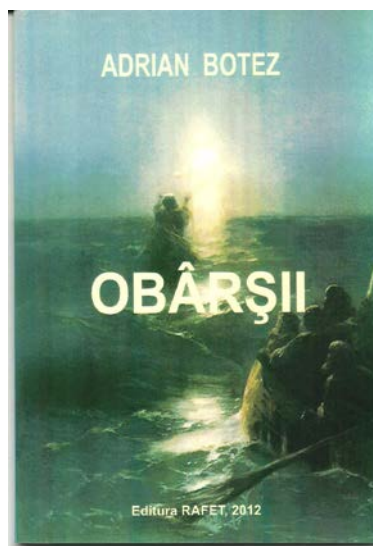
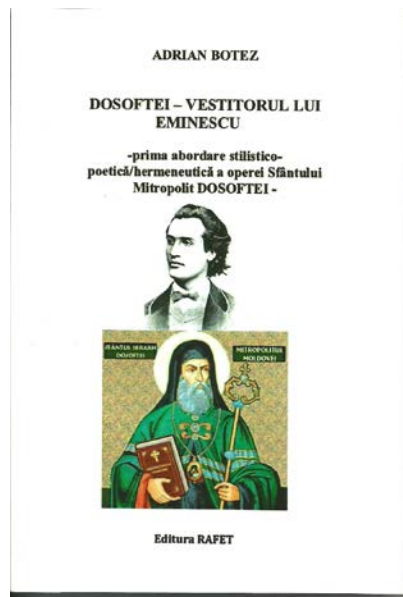
Adrian Botez
DOMNUL X
-roman
antepostidemmodernist...-

Editura RAFET

ADRIAN BOTEZ
**LA
PROHODUL
BRADULUI**

Editura RAFET

Adrian Botez

Liniiștea lumii

DACIA XXI

VOLUME DE VERSURI : 1 -*Jurnal din marea temniță interioară* 1998; 2-*Rog inorog* 1998; 3-*Povestea unui colecționar de audiențe* 2003; 4-*Epopoeea Atlantică* 2003; 5- *Eu, barbarul* (2005); 6- *Crezuri creștine*, 2005; 7-*Nu mai ridicați din umeri!* - 2007); 8-*În contra demenței de astăzi în cultura română* 2008; 9- *Aici - la întâlnirea tuturor câinilor* , 2009; 10-*Cartea Profetilor* , 2010 ; 11 - *Liniștea lumii* , 2011; 12 - *Obârșii*, 2012; 13 -*La prohodul Bradului* , 2013; 14-*Cavalerii Apocaliptici. Psalmodieri în Vârful Muntelui*, 2014.

PROZĂ: volumul *Basmă pentru copii, pentru oameni mari și pentru foarte mari oameni* 2004.

CRITICĂ/HERMENEUTICĂ 1- *Prigonitii cavaleri ai Mielului - despre poezia cultă aromânească* 2000; 2- *Spirit și Logos, în poezia eminesciană - pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textului eminescian*, 2005); 3-*Loja Iohanică Românească - ION Creangă, ION Luca Caragiale, IOAN Slavici - pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Ion Creangă, Ion Luca Caragiale și Ioan Slavici* , 2006; 4-*Cei Trei Magi ai prozei românești (Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Mircea Eliade)* - și *Epoca Mihaelică: pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor lui Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu și Mircea Eliade*, 2007; 5- *Opera scrisă a lui Corneliu Zelea Codreanu - între vizionarism și alchimie națională*, 2009; 6-**NORMALITATEA REACȚIONARĂ: sinergia scris-făptuire-ființare cosmică, la Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce** - pentru o nouă hermeneutică, aplicată asupra textelor cronicarilor moldoveni: Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce , 2012; 7 - **DOSOFTEI - VESTITORUL LUI EMINESCU** - prima abordare stilistico-poetică/hermeneutică, a operei Sfântului Mitropolit **DOSOFTEI**, 2014.

ESEURI: 1 -*Ruguri - România sub asediu* , 2008; 2-*Cartea Cruciștilor Români* 2008; 3- „*Cazul Dacia...*”, 2011.

Câteva date despre Constantin Stancu

- Data și locul nașterii: 2 noiembrie 1954.
- Domiciliul: Hațeg, Județul Hunedoara, România.
- Studii: Facultatea de Drept Cluj Napoca, 1988.
- Starea civilă: căsătorit, soția Rodica Stancu.
- Ocupația actuală : consilier juridic. Vechime în muncă peste 40 de ani.
- Membru al *Uniunii Scriitorilor din România*, Filiala Alba-Hunedoara din anul 2009.
- Redactor al revistei „Nova Provincia Corvina” – Hunedoara în perioada 2001 – iunie 2010.
- Redactor al revistei „Contraatac” – Adjud, redactor șef: Adrian Botez.
- Activitate literara:
- Debutul publicistic: septembrie 1981 (concomitent). Genul: poezie. Publicația: „Brașovul literar și artistic „ – 1981; Revista „Orizont” – Timișoara, cu o prezentare de scriitorul I.V. Martinovici.
- Debutul editorial: Timișoara: Editura Facla, 1988 – editor d-ul Eugen Dorcescu, cu volumul *Fructul din fruct* – poezie, în antologia *Argonauții*.
- Colaborările literare: „România Literară”, „Transilvania”; „Luceafărul”; „Orizont”; „Vatra”; „Orient Latin”; „Provincia Corvina”; „Ardealul Literar și Artistic”; „Semne”; „Arca”; „Opinii Culturale”; „Obiectiv”; „Observator”– Munchen; „Cariatide”; „Reflex”; „Unu”; „Viața de pretutindeni”; „Citadela”; „Discobolul”; „Contraatac”; „Vatra Veche”; „Algoritm Literar”; „Viața Românească”. „Boema”; „Feed Back”; „Astra blăjană”; „Sintagme literare”; „Contemporanul”.
- Revista electronică „Agero „ – Germania, redactor Lucian Hetco.
- Revista electronică „Rețeaua Literară”.
- Revista „Vox Libris” – Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Deva.
- **Publicații**

Cărți pe suport de hârtie

1. *Fructul din fruct* – în Antologia „Argonauții”, Timișoara: Editura Facla – 1988, redactor șef Eugen Dorcescu – debut.
2. *Păsările plâng cu aripi* – poezie, Timișoara: Editura Helicon, 1988, editor Ioan I. Iancu, antologie personală incluzând volumele: „Crini de nisip”; „Păsările plâng cu aripi,;”, „Dincolo de retina apei”- 122 de poeme.
3. *A privi cu ochii inimii (Poemele roadelor)* - Deva: Editura Polidava, 2002, Colecția revistei „Provincia Corvina”, - redactor de carte Eugen Evu, poezie creștină.
4. *Pseudo-Imobiliaria - Afacerile lui Dumnezeu cu omul*, (eseu) București: Ed. Carpathia Press - București, eseu.
5. *Pomul cu scribi* – Timișoara: Editura Eubeea, 2006 - antologie de versuri perioada 1983 – 2006, peste 100 poeme, coordonator editorial dna Nina Ceranu.
6. *Ecou de psalm* – secțiune în cartea de antologie de poezie creștină *Harfele Harului*, Deva: Editura Corvin, 2007, redactori Eugen Evu și Ion Urda, în colecția Biblioteca „Provincia Corvina”.
7. *Poetul la castel* - cronică, eseu despre opera poetului Eugen Evu – Vulcan: Editura Realitatea Românească, 2010, consilier editorial Ștefan Nemeček.
8. *Arhivele de la Hațeg: de la Neantia la Vâltoarea Sufletelor* - antologie neterminată despre operele scriitorilor din Hațeg, sau care au scris despre Hațeg – Vulcan: Editura Realitatea Românească, 2010 (carte premiată de Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Alba-Hunedoara).
9. *Pe masa de operație*, roman, Râmnicu Sărat: Editura Rafet, 2011, director Constantin Marafet (carte premiată la concursul internațional Titel Constantinescum, ediția a IV-a).
10. *Dictatura toleranței la Ștefan Nemeček*, evocare, Târgu Jiu: Editura Măiastra, 2012.
11. *Greutatea gândului nerostit*, poezie, Vulcan: Editura Realitatea Românească, 2012.
12. *Cu fantezia pe fantezie călcând*, poezie, Sibiu: Editura Cenaclul de la Păltiniș, 2013.
13. *Eteminanki (Ultima săptămână)*, poezie, Sibiu: Editura CronoLogia, 2014 (carte premiată de Filiala Alba-Hunedoara a Uniunii Scriitorilor din România).
14. *Lección de umor și viață în opera lui Radu Igna*, (istorie literară), Sibiu: Editura Cronologia, 2014.
15. *Fructul din fruct (Adio, ne vedem pe străzile de aur)* – Antologie 1988 – 2015, versuri, Iași: Editura Princeps Multimedia, 2015.
16. *Geamantanul cu privire (texte după texte)*, note literare, Râmnicu Sărat: Editura Rafet, 2015.
- 17. Vadul Ars**, roman, Râmnicu Sărat: Editura Rafet, 2016.

CUPRINS

I.1 ...CUVINTELE...I. SCURT DIALOG ÎNTRE SCRIIITORI CONSTANTIN STANCU (CS) ÎNTREABĂ ȘI ADRIAN BOTEZ (AB) RĂSPUNDE.....	5
I.2 PREMIUL NOBEL PENTRU LITERATURĂ.....	7
II. ARGUMENT PENTRU MEMORIE.....	8
II. 2. CONSTANTIN STANCU: GLASUL DIVIN.....	9
III. VIAȚA CA DAR DE LA DUMNEZEU, SCURTĂ BIOGRAFIE DE SCRITOR.....	10
IV. DESPRE CĂRȚILE LUI ADRIAN BOTEZ.....	22
IV. 3. O NOAPTE ÎNSTELATĂ CU ADRIAN BOTEZ.....	30
IV. 4 ELEGIA DRAMATICĂ A FACERII.....	33
IV. 5 RUGURI.....	36
IV. 6 CÂND DIAMANTELE SE FISUREAZĂ... ..	40
IV. 7 LINIȘTEA LUMII SAU CĂUTAREA CERULUI.....	46
IV. 8. TELEFOANELE SUNĂ ÎN GOL... ..	51
IV. 8. DOSOFTEI: CA ROUA MUNTELUI.....	56
IV. 9 RĂDĂCINILE LUMII.....	60
IV. 10 EMIL BOTTA: POETUL ÎN SCENĂ.....	65
IV. 11 PATRIA, DUMNEZEU, LUMEA ȘI OMUL.....	69
ADRIAN BOTEZ ÎN ATENȚIA OAMENILOR DE CULTURĂ DIN ȚARĂ ȘI STRĂINĂTATE	75
VI.1 INTERVIU CU POETUL CONSTANTIN STANCU	81
ANEXA CARTEA CA SPECTACOL.....	97
CÂTEVA DATE DESPRE CONSTANTIN STANCU.....	101

I.S.B.N. 978-973-146-546-3

9 78 973 1 46 546 3